

Īsziņas

Aicina uz skaistumkonkursa atlasī

20.novembrī plkst. 11.00 Vidzemes ielā 2B, Balvos, notiks skaistumkonkursa "Mis un Misters Balvi 2016" dalībnieku atlase. Pasākuma producentis Ivars Saide atgādina, ka konkursā var startēt jaunieši no 18 līdz 25 gadu vecumam. "Esiet aktīvi!" viņš mudina.

Balveniešus nominē balvai

4. novembrī "Latvijas Radio 5 - Pieci.lv" raidījumā "Pieci rīti" nominēja desmit albumus "Austras balvai", tostarp mūzikas grupas "Audience Killers" albumu "Floating Islands". Zīmīgi, ka grupā "Audience Killers" apvienojušies trīs balvenieši: Normunds Petrovs, Edgars Oplucāns un Arleta Supe. Uzvarētājus paziņos 24.novembrī.

Kā pētīt dzimtas koku?

9.novembrī plkst. 14.00 Viļakas Kultūras un radošo industriju centrā ikvienam interesentam būs iespēja noklausīties lekciju "Par dzimtas koka izpēti iespējām".

Atbalstiet mazo biznesu!

19.novembrī, Mazajā biznesa dienā, ikviens interesents aicināts atbalstīt mazo biznesu - ar apsveikumu, vizīti, pirkumu. Mazo biznesu var atrast kartē www.mazabiznesadiena.lv. Mazā biznesa diena ir viena diena gadā (katra novembra trešajā sestdienā), kad pievērš īpašu uzmanību Latvijas mikro un mazajiem uzņēmumiem, atbalstot viņus gan ar uzslavu vai padomu, gan pirkumiem vai pasūtījumiem.

Var pieteikties Baznīcu naktij

Kultūras notikuma "Baznīcu nakts" organizatori uzsākuši gatavošanos ceturtnajai Baznīcu naktij un informē, ka tā norisināsies 2017.gada 2.jūnija vakarā. Draudzes aicina savlaikus pieteikt dalībai savu baznīcu, aizpildot dalībnieku anketu www.baznicunakts.lv līdz 2017.gada 17.janvārim. Plašais apmeklējums un pasākuma pozitīvā pieredze visā Latvijā liecina, ka "Baznīcu nakts" kļūst par ikgadēju garīgu kultūras notikumu. Trīs gados notikuma dalībnieku skaits ir izaudzis no 45 baznīcām 2014.gadā līdz 190 - šogad (mūziķu un mākslinieku skaits pārsniedz 500 cilvēku).

Foto - E.Gabranovs

lepazistas ar informatīviem materiāliem. Eksperti priecājās, ka interese Balvos par ēku iespējamo siltināšanu bija liela, par ko liecināja kups apmeklētāju pulks teju no visiem Ziemeļlatgales novadiem. Tiesa, ciemiņi atturējās prognozēt, vai jauniegūto informāciju māju vecākie izmantos.

Vai ieleksim pēdējā vilcienā?

Edgars Gabranovs

Pagājušajā nedēļā darba vizītē Balvos ciemojās Ekonomikas ministrijas, Attīstības finanšu institūcijas "Altum", kā arī citi speciālisti, lai informētu par iespēju saņemt Eiropas Savienības (ES) fondu finansējumu dzīvojamu ēku energoefektivitātes paaugstināšanai. Nav noslēpums, ka Balvos līdz šim nav nosiltināts neviens daudzdzīvokļu nams.

To neslēpa arī Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Sarmīte Cunska atzīstot, ka balveniešiem, iespējams, pietrūcis uzņēmības: "Varbūt tā ir piesardzība vai pat bailes uzņemties parādsaistības. Šis ir ļoti, ļoti aktuāls jautājums, kas mūs visus skar. Ceru, ka speciālistiem izdosies Jūs pārliecināt un mēs varēsim kādu māju nosiltināt. Pašvaldība, kā Jūs visi zināt, palīdz izstrādāt ēku renovācijai nepieciešamos dokumentus, atvēlot katrai daudzdzīvokļu mājai 3 000 eiro. Bez tam pašvaldība kopā ar "San-Tex" var palīdzēt izstrādāt projektu - tādat nav jau tas tik briesmīgi neīstenojams mērķis. Valmierā esot, varam secināt, ka nosiltināto māju iedzīvotāji ne tikai ietaupa uz apkures rēķina, bet viņu mājas kļūst arī pievilcīgākas un skaistākas. Esiet drosmīgi - ieguvums noteikti būs!"

"Altum" speciāliste Dina Kaupere atgādināja, ka līdz šim Latvijā nosiltināti 746 daudzdzīvokļu nami. "Jaunajā ES atbalsta programmā plānots renovēt 1030 mājas un pieejamais finansējums ir 166,4 miljoni eiro," viņa paskaidroja. Tāpat D.Kaupere pastāstīja par nosacījumiem, kas jāaizpilda, lai saņemtu atbalstu, piemēram, 'par' jānobalso 2/3 no visiem mājas iedzīvotājiem. Uz kādu tad atbalstu var pretendēt? Tas, kā skaidroja finanšu institūcijas pārstāve, atkarīgs no dažādiem faktoriem - plānotās energoefektivitātes, kā arī banku piedāvātajām

kreditprocentu likmēm. Balvu novada pašvaldības speciāliste Valentīna Fedulova ciemiņiem lūdza prognozēt, cik varētu izmaksāt, piemēram, 103.sērijas mājas ar 5 ieejām renovācija. "Altum" speciālists Aldis Greķis sprieda, ka tie varētu būt 150 eiro par vienu kvadrātmetru. "Pārējo varat sarēķināt paši, turklāt internetā ir pieejams energoefektivitātes kalkulators, kurā ikviens var izdarīt aprēķinus zinot, ko vēlas savā mājā izdarīt, cik naudas remontiem atvēlēt." V.Fedulova taujāja, vai, viņasprāt, māju siltināšanas process Balvos izkustēsies no mirušā punkta, neslēpa, ka visticamāk nekas kardināli nemainīsies: "Protams, personīgi es gribētu, lai vilciens izkustas no vietas, jo agri vai vēlu savi īpašumi būs jāsakārto. Jautājums tikai, vai to izdarīsim ar ES atbalstu, vai nāksies knapiņties ar saviem spēkiem?"

Skeptiski šajā jautājumā bija vairāki semināra dalībnieki, tostarp arī daudzu Balvu māju vecākais Jānis Suharževskis. Viņaprāt, balvenieši nav maksāspējīgi, lai ņemtu lielus kredītus, turklāt vairums ir pensionāri, kuriem nav vēlēšanās uz 15-20 gadiem ieslgt parādu jūgā. "Lai lieta iekustētos, valsts un pašvaldības atbalstam jābūt vēl lielākam un jūtāmākam," viņš uzsvēra. Arī baltinavieši neslēpa, ka, braucot uz Balviem, cerīgāk raudzījušies nākotnē. "Diez vai mums kaut kas izdosies," viņi atzina. Turpretim rugājiēšiem bija cits viedoklis. Pašvaldības izpilddirektore Daina Tutīņa zināja teikt, ka Rugāju novadā nosiltinātas divas mājas. Savukārt Lonija Melne prognozēja, ka tuvākajos gados vismaz viena ēka Beņislavā būs nosiltināta.

Jāpiebilst, ka ciemiņi brīdināja, ka šī ES fondu atbalsta programma daudzdzīvokļu māju ēku siltināšanai vērtējama kā pēdējais vilciens, jo naudas vairāk nebūšot. Tiesa, vilciens kursēs līdz 2022.gadam. Tādat laiks padomāt vēl ir!

Nākamajā adugunī

● **Kā izaug Lāčplēši?**
No bērnības līdz brieduma
gadiem

● **Dzīvās mūzikas festivāls**
"Savējie 2016"

Aizvada
tradicionālo
Givi
Abdušelišvili
piemiņas
turnīru.

15.lpp.

Skolotāji izmanto CLIL pieeju. 8.lpp.

Līdz LATVIJAS
simtgadei
742 dienas!

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Pēdējo nedēļu laikā vēlreiz pārliecinājos, cik agresīvas mārketinga metodes gatavi pielietot uzņēmumi – pakalpojumu sniedzēji, lai, izmantojot klienta neuzmanību, *izsūknētu* no viņa pēc iespējas vairāk naudas. Sākās ar to, ka saņēmu milzīgu rēķinu par elektrību, kas vēlāk izrādījās nepareizi ierakstīta skaitītāja rādījuma sekas. Piezvanījusi un noskaidrojusi šo pārpratumu, aptuveni pēc mēneša saņēmu pārrēķinu, kurā visi uzrādītie maksājuma cipari bija tik samudzināti, ka, piemēram, mana astoņdesmitgadīgā māte, kurai šis rēķins bija paredzēts, tos nemūžam nebūtu izpratusi. Pēc ilgas domāšanas un rēķināšanas sapratu, ka nekādā gadījumā tik liela summa nevarētu būt jāmaksā. Man apsūdzēja atsūtīt vēl vienu pārrēķinu vai piezvanīt, lai visu noskaidrotu (tas joprojām nav noticis). Kamēr *cīnījās* ar elektrības rēķiniem, daudzo reklāmas e-pasta sūtījumu klāstā, ko saņēmu katru dienu, ievēroju vēstuli no kompānijas "LMT", kurā plaši izklāstīts jauns piedāvājums tarifu plāniem "Brīvība" un "Mini". Pirmā doma bija, ka tā atkal ir kārtējā reklāma ar piedāvājumu mainīt tarifu plānu, ko es netaisijos darīt. Nezin kāpēc, bet tomēr nolēmu izlasīt vēstuli līdz galam, un labi vien bija, jo pašas vēstules beigās bija pavisam neliela piebilde, ka no 1. decembra man automātiski pieslēgs tarifu "Brīvība", kas ir uz pusi dārgāks, nekā maksāju šobrīd. Pieļauju, ka ļoti daudzi "LMT" klienti nemaz neizlasīs šo vēstuli domājot, ka tā ir kārtējā reklāma, bet, saņemot rēķinu, brīnīsies – kāpēc tik daudz jāmaksā? Vēstulē ir arī piebilde, ka varēsiet atteikties no šī piedāvājuma, bet, ja tarifa plāna maiņu būsiat pamanījuši tikai, saņemot kārtējo rēķinu, kompānija, kopā skaitot, būs jau iekasējusi krietnu summiņu. Kā saka: kurš māc – tam nāk.

Balvu novadā

Uz svētkiem aicina pensionētos skolotājus

Zinaida Logina

Pensionētie skolotāji tiek pasākumā kopīgā pasākumā. Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece Sarmīte Cunska visiem bijušajiem skolotājiem vēlēja jaukus un patīkamus atmiņu brīžus un labu veselību, kā arī prasmi skaisti novērot.

4. novembrī Balvu pamatskolā notika jau piektā Balvu novada pensionēto skolotāju tikšanās. Pagājušajā gadā Izglītības, kultūras un sporta pārvalde skolotājus aicināja uz satikšanos Tilzā, bet Balvu pamatskolā viņi tikās ceturto reizi.

Bijusi skolu pārvaldes vadītāja Lilija Baune teica, ka šajā dienā visus savām acīm redz tikpat jaunus un skaistus kā toreiz, tajos tālajos gados, kad Tautas izglītības nodaļu vadīja viņa: "Bet dzīve iekārtota tā, ka tā sastāv no dažādiem posmiem. Ir tāds laiks, kad mēs visu varam un strādājam, bet ir arī cits laiks, nogrieznis, kad viss tik labi vairs neveicas un jāapstājas, lai arī ir skumji. Man prātā nāk kādas septiņgadīgas meitenītes teiciens, kura man teica, - Lili, neuztraucies, cilvēka organisms noveco, arī mani tas pats sagaida. Bet mēs esam tajā dzīves posmā, kad nevar vairs teikt, ka viss ir skaisti un labi. Vajag daudz spēka, viss ir jāpārdomā. Mans vēlējums būtu kā Rainim: "Lai ir grūti, vajag spēt, stipram būt, uzvarēt." Ināra Ņikuļina atcerējās laiku, kad vēl strādājusi skolā, un viņas vēlējums bijušajiem kolēģiem bija dzejnieces Ineses Toras vārdiem: "Kas var būt labāk par parastu dienu/kurā ir saule un strīdu – neviena/kas var būt labāks kā dziesmu dziedāt - ko dziedī brīžos - kad sajūti sevi kā vienu/vienu no miljardiem ļaužu uz zemes..."

Bijusi Stacijas pamatskolas skolotāja Sarmīte Smirnova atzina, ka skolotāju senioru tikšanās ir tiešām ļoti jaukas. "Daudzus skolotājus no citām skolām taču ikdienā nesatiksi, bet ir tik patīkami atcerēties kopīgos darba gadus. Arī skolotājus no savas skolas redzu reti. Varētu stundām runāt par visu. Interesanti, ka šādās tikšanās reizēs neviens pat nepiemin savas nebūšanas, slimības utt. Ļoti sirsnīgs bija koncerts, uzrunas – direktore Māra Pimanova lika justies gaidītiem," teica S. Smirnova. Arī skolotāja Lidija Vaidere, kura ilgu gadu bija Balvu Amatniecības vidusskolas skolotāja, uzskata, ka šī bija brīnišķīga tikšanās, kad līdzīvajadzēja paņemt vien labu garastāvokli, kā minēts ielūgumā. "Bija viss, kas vajadzīgs mūsu sirdīm – dzeja, ziedi, dziesmas, priekšnesumi, suvenīri, fotogrāfēšanās un labs humors. Sēžot pie galdiņiem un baudot cienastu, sarunās vēram atmiņu lappuses. Priecājos satikt vairākus savas Bērzpils vidusskolas skolotājus - lai viņiem dzīvesprieks un laba veselība! Bija tik patīkami visu vidū redzēt manas pēdējās skolas izveidotāju Ināru Ņikuļinu, direktori Sarmīti Cunsku, vairākus bijušos kolēģus. Jāatzīst, visi zālē jutās kā savējie... Paldies, ka mūs atceras, paldies, ka neaizmirst," teica Lidija Vaidere.

Vēl sirdsmieru. "Ja man būtu dota zelta zivtiņa ar vienu vienīgu vēlēšanos, es jums novēlētu sirdsmieru. Tad būs laba veselība, naktīs nāks miegs un sirds pukstēs mierīgi," teica Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Nora Apīne. Atmiņai no šīs tikšanās ikviens skolotājs paņēma līdzīgu pārvaldes simbolisko dāvanīņu - medus burciņu. Balvu pamatskolas skolotāji bija padomājuši par priekšnesumiem – mūziku, dziesmām un dejām.

Balvu pamatskolas bijušo skolotāju kolektīvs. Skolas direktore Māra Pimanova uzsvēra, ka tieši vecākie skolotāji vēl atceras, kā viņiem bērnu vecāki uzticēja savus bērnus: "Jūs nerēķinājāt to 21 minūti, ko šodien pārstrādājāt un par ko nesamaksāja. Jūs mēnesi braucāt ar bērniem kolhozā kravas mašīnā bez apdrošināšanas un jums nebija bail viņus vest. Un atlikušajos astoņos mēnešos jūs saviem bērniem visu iemācījāt tikpat labi kā Rīgas skolotāji Rīgas bērniem, kuriem nebija šī mēneša kolhozā. Jūs bijāt tie, kuri strādāja sešas dienas nedēļā, bet septītajā dienā ar saviem bērniem un skolēniem brauca pārgājienā. Es noliecu galvu jūsu priekšā! Vēl atceros, kā pirms trīsdesmit gadiem skolotāja Skaidrīte Šnepere kopā ar saviem skolotājiem bija izšuvusi tautu tērpus dejotājiem un to paveikusi brīvlaikā. Neviens neskrēja mājās tikai tāpēc, ka par šo laiku nebija samaksāts."

Latvijā

Vēlas apvienot Straupes Narkoloģisko un Strenču slimnīcas. Straupes Narkoloģiskajā slimnīcā ir notikusi vadības maiņa - šobrīd gan Straupes, gan Strenču slimnīcu vada Maija Ancverīna, kas ir pirmā solis slimnīcu apvienošanas virzienā. Apvienošanai jānotiek, jo ar esošo ārstu personālu Straupes slimnīca nespēj nodrošināt pacientu uzņemšanu 24/7 režīmā. Ne slimnīcas telpas, ne tehniskais nodrošinājums nav piemērots ārstniecības pakalpojumu sniegšanai. Straupes slimnīcas sniegtais pakalpojums apjoms ir niecīgs, tāpēc pakalpojuma pašizmaksa ir augsta.

Valsts prezidenta kancelejā nākamgad paredzēts darbinieku atlīdzības pieaugums. Valsts prezidenta kancelejā nākamgad paredzēts darbinieku atlīdzības pieaugums - vidējā atlīdzība pieaugs no 1694 eiro šogad līdz 2252 nākamgad. Valsts prezidenta kancelejas pārstāvji Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas deputātus informēja, ka nākamgad kanceleja tuvosies bāzes budžetam, jo vairs neesot lielu iepirkumu saistībā ar pārvākšanos. Palielinājums skaršot praktiski visas amata grupas, lielāks pieaugums būšot prezidenta padomniekiem, informācijas tehnoloģiju jomas speciālistiem un juristiem. Tas esot saistīts ar to, ka iepriekšējos gados nebija pieauguma, bet citās valsts pārvaldes iestādēs tas bija.

Alūksnes novadā slēgs divas skolas. Lai izveidotu optimālu un kvalitatīvu izglītības iestāžu institucionālo tīklu Alūksnes novadā un nodrošinātu resursu racionālu un efektīvu izmantošanu, novada dome ar 2017. gada 1. septembri nolēmusi slēgt Mālpes pamatskolu, bet ar 2018. gada 1. septembri - Ilzenes pamatskolu. Deputāti nolēmuši, ka Jaunlaicenes pamatskola ar 2017. gada 1. septembri būs reorganizēta par Jaunlaicenes sākumskolu, kurā būs pirmsskolas izglītības grupa un 1. - 4. klase. Pēc pašvaldības datiem Ilzenes pamatskolā 2017./2018. mācību gadā provizoriski mācītos 25 skolēni. Skolā pamatdarbā strādā septiņi skolotāji, bet kā blakusdarbā - trīs. Savukārt Mālpes pamatskolā 2017./2018. mācību gadā provizoriski mācītos 27 skolēni. Skolā pamatdarbā strādā 11 skolotāji, bet kā blakusdarbā - trīs.

(Ziņas no www.tvnet.lv)

Kas ir patriotisms un kā izpaužas cilvēka mīlestība un ziedošanās Dzimtenes vārdā?

Viedokļi

Patiesi patriots neatkarīgi no tā - kājās vīzes vai lakotas kurpes

VALENTĪNS KEIŠS, Viļakas un Baltinavas novadu jaunsargu vienību instruktors

Tuvojas 11. un 18. novembra dienas, kas vairumā gadījumu aizrit, pildot jaunsargu instruktora pienākumus. Protams, neizpaliek arī svečītes iedegšana ģimenes lokā. Šajās Latvijai un tās tautai nozīmīgajās dienās nav galvenais to atcere ar vērienu. Svarīgi, lai tēvzemes mīlestība ir sirdī katru dienu visu gadu. Nevar būt tā, ka šodien esmu patriots, bet rīt par to jau esmu aizmirsis. Patriotisms arī nevar rasties

tukšā vietā. Tas sākas ģimenē un atkarīgs no tā, kā vecāki audzina savas atvases, un dzimtenes mīlestība tiek ielikta jau maza bērna šūpulī. Lai arī nereti cilvēki savās nelaimēs vaino citus, tomēr gan pozitīvais, gan arī negatīvais nāk no ģimenes. Tajā pašā laikā kļūdoties ir cilvēciņi un tas nav nekas peļams, jo kļūdas sniedz iespēju analizēt savu rīcību un tās nepieļaut nākotnē ne tikai savā, bet arī turpmāko paaudžu dzīvē. Visbeidzot mīlestība pret dzimteni sākas ar šķietami mazām lietām – rūpēm par sakoptu apkārtni, saviem tuvākajiem, kaut vai ar zemē nomesta papīriņa pacelšanu. Mēs taču nevēlamies piemēslot savu māju, bet Latvija ir viena liela visu mūsu māja.

Patriotisms nav konstants lielums - pagātnē bijuši gan patriotisma uzplūdi, gan atplūdi. Tas ir pašsaprotami, jo vairāk vai mazāk patriotiskas jūtas pret savu valsti ietekmē arī ārējie apstākļi, dažādi apdraudējumi un tas, cik ļoti dzīve sakārtota pašu mājās. Uzskatu, ka pašlaik vērojams patriotisma pieaugums. Patiesam patriotam arī nevajadzētu locīties labklājības vai citu dzīves labumu priekšā. Nav arī jābūt lēticīgam un akli jāuzticās katra pretimnācēja solījumiem, jāprot atšķirt melus no patiesības. Nāk prātā Latvijas brīvības cīņas 1918.-1920. gadā. Vai Latgales partizānu pulka vīri cerēja uz kādiem materiāliem labumiem, ja

meta pie malas arklus un tvēra rokās ieročus, lai padzītu no savas zemes svešu varu, svešu ideoloģiju? Patiesi patriots ir cilvēks, kurš mīl savu zemi neatkarīgi no tā - viņam kājās ir vīzes vai lakotas, spīdīgas kurpes.

Vai ikdienā, strādājot ar jauniešiem, viņos var just patriotisko dzirkstelīti pret savu valsti? Domāju, šī dzirkstelīte sēž un klusi kvēl katrā no mums, jo patiesi savas dzimtenes aizstāvji ikdienā par to skaļi nerunā, bet apzinīgi dara savu darbu. Man patīk darbs ar bērniem un esmu ievērojams, ka jauniešu patriotisms izpaužas, sākot ar attieksmi pret saviem pienākumiem ģimenē, skolā, kā arī jaunsargu nodarbībās. Esam piedalījušies daudzos jaunsargu pasākumos un nometnēs, un prieks secināt, ka Viļakas un Baltinavas novadu jaunsargi ir disciplinēti un atbildīgi, lieliski saprotas ar saviem vienaudžiem, ciena sevi un citus. Gadās arī sīki pārpratumi, taču nekad nepiekritīšu tiem, kuri saka, ka mūsdienu jaunatne nekam neder. Ir mainījusies politiskā sistēma, sociālekonomiskie un sadzīves apstākļi, bet jaunieši ir labi.

Jāteic, nekad neesmu izjutis īpašu tieksmi pēc ieročiem, taču liela manas dzīves daļa bijusi ar tiem saistīta - dienests padomju armijā, Valsts robezsardzē un arī tagad, pildot jaunsargu instruktora pienākumus un apmācot jaunsargus, kā pareizi un droši apieties ar ieroci. Vai

nepieciešamības gadījumā ieroča izmantošana ir daļa no patriotisma? Ceru, ieročus pielietot nebūs nepieciešamības, taču gadījumos, ja valsts ir apdraudēta, katram patriotiski noskaņotam pilsonim sava valsts jāprot aizstāvēt tā, kā viņš to vislabāk prot. Jaunsargi apgūst prasmes, kuras nākotnē noteikti noderēs gan dzīvē, gan ceļā uz militāro karjeru. Galējas nepieciešamības apstākļos ieroci ir viens no galvenajiem risinājumiem, lai gan pie mūsdienu modernajām tehnoloģijām, iespējams, labs datorspeciālists ir veselā labi apmācītas kaujas vienības vērts. Jebkurā gadījumā jaunsargiem allaž saku, ka, nedod Dievs, jums kādreiz kādam būs jāsniedz militāra palīdzība. Ja tas būs nepieciešams, jaunieši šīs prasmes būs apguvuši un varēs prasmīgi likt lietā. Arī palīdzīgas rokas sniegšana savam tuvākajam ir patriotisms, un rezultātā nevarēs būt lielāka gandarījuma kā izglābta cilvēka dzīvība vai veselība.

Fakti

● **Kādas aptaujas rezultāti 2015. gadā liecina, ka 85% Latvijas iedzīvotāju ir patriotiski noskaņoti, no kuriem 47% sevi uzskata par istiem dzimtenes patriotiem. Vairums respondentu arī norādīja, ka stiprināt patriotisma un nacionālā lepnuma sajūtu varētu skaidra valsts politika par uzlabojumiem nākotnē iedzīvotājiem svarīgās jomās. Savukārt lūgti raksturot, kā, viņuprāt, izpaužas patriotisms, vairākums jeb aptuveni divas trešdaļas respondentu atbildēja, ka tā ir savas valsts vēsture, valodas un tradīciju godināšana, bet vairāk nekā puse minēja dzimtenes mīlestību. Vēl 48% respondentu teica, ka īsts patriots pauž lepnumu par savu valsti, tās iedzīvotājiem, kultūru un produktiem, esot ārvalstīs vai tiekoties ar ārzemniekiem.**

● **Salīdzinot ar 2014. gadu, patriotisms Latvijas iedzīvotāju vidū audzis. Sociālantropologs Klāvs Sedlenieks to skaidroja, ka patriotisma pieaugums saistīts ar pašreizējo nestabilo situāciju pasaulē, jo konfliktu vai ienaidnieka apdraudējuma gadījumos cilvēku identitāte nostiprinās un notiek lielāka saliedēšanās.**

patriots? Viņš ir savu personīgo interešu patriots - tā ir cilvēka divkosība un savas sirdsapziņas zaudēšana.

Ko novēlēt Latvijai? Mums kopīgiem spēkiem jāatgūst daudz kas tas labais, kas zaudēts, un jāatmet tas, kas slikts. Galvenais atgūt mīlestību pret dzimteni, un nevis tā, kā jaunībā, kad, ieraugot smuku skuķi, jaunieši viņas dēļ gatavs atdot savu dzīvi. Tā nav mīlestība, bet išlaicīga aizrašanās, kas nav lemta skaistai nākotnei.

Viedokļus uzklusija A. Ločmelis

Līdz ar mammas pirmo buču un bērna smaidu...

MARGARITA STRADIŅA, literāte, sabiedriskā darbiniece, dzīvo Rugājās

Patriotisms sākas līdz ar bērna dzimšanu, līdz ar brīdi, kad cilvēkbērns pirmo reizi ierauga savus vecākus un to apzinās. Tēvs dod savu mīlestību, mamma dāvā pirmo buču, bērns par to pirmo reizi pasmaida un saprot, ka viņam ir mīloši vecāki, ģimene, ka viņš un viņam kaut kas pieder. Bērna vecākiem jābūt savu māju, savas dzimtas patriotiem. Savā ģimenē bijām četri bērni, kuri kopā ar vecākiem, vecvecākiem allaž sēdējām pie viena galda – noskaitījām lūgšanas, kopā ēdām brokastis, pusdienas, vakariņas. Mēs turējāmies kopā, bērni sekoja līdz saviem vecākiem. Tā mēs apgūvām savu māju, savu dzimtu, iemīlējām to ar dienu jo vairāk. Un tikai tā mīlestība pret saviem tuvākajiem var pāraugt mīlestībā pret savu dzimteni, valsti. Tajā pašā laikā jāteic, ka ar patriotismu nevajag saprast tikai dzimtenes mīlestību. Pirmkārt, tā ir mīlestība pašam pret sevi. Ja cilvēks nemīl pats sevi, ko tad viņš spēj mīlēt? Nedz otru cilvēku, nedz savu dzimteni. Arī citiem jautāju: "Tu sevi

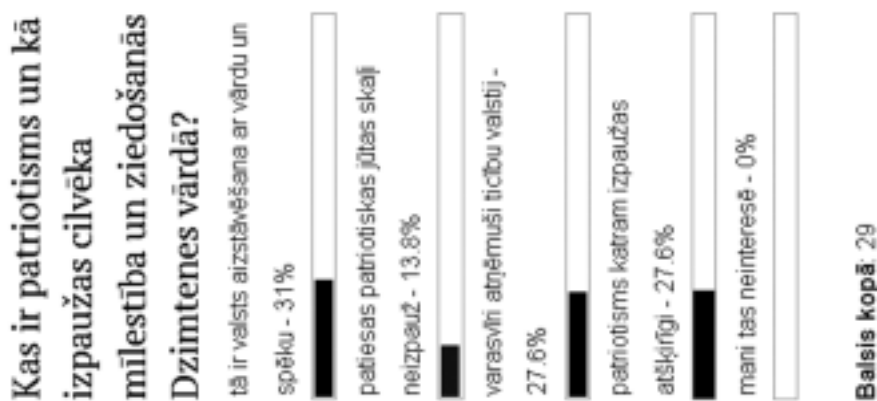
mīli, ka dzer? Tu sevi mīli, ka smēķē? Tu sevi mīli, ka citus neklausī? Tu sevi mīli, ka citus neatzīsti? Atbildi!" Ja cilvēks sevi mīlēs un saudzēs, viņš savai dzimtenei ziedos savu mūžu – skaistu un veselīgu. Ja cilvēks sevi nemīl, viņš nemīl arī savu dzimteni, bet Latvija pie tā nav vainīga.

Otrkārt, lai cilvēks saglabātu patriotismu laikos, kad šķiet, valstī viss notiek ačgārni, nepieciešama milzīga ticība. Arī mēs, Sibīrijas bērni, ja nebūtu ticējuši, dzimtenē nebūtu atgriezušies. Atminos, kā izsūtījuma laikā, mazi bērni būdami, katru vakaru skatījāmies saulrietu, pie sevis klusībā prātojām, ka tur tālumā ir mūsu dzimtene, un sūtījām Latvijai sveicienus: "Saulīt vēlu vakarā, sēžas zelta laiviņā. Rītā agri uzlēkdama, atstāj laivu ligojot." Savukārt mūsdienu daudziem cilvēkiem dzimtenes mīlestība un ticība zudusi un atņemta ar varu dažādu iemeslu dēļ – gan ekonomisku, gan politisku. Vai cilvēks, kurš skaisti stāsta, kā mīl savu tēvzemi, bet tajā pašā laikā nelietīgi ar savu karoti ēd no pārējās tautas bļodas, ir savas valsts

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Aktuāli

Kaimiņu būšana slimnīcu sakarā

Ja vien nenotiks lieli politiska mēroga pavērsieni, tad Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība saglabās savu līdzšinējo profilu ar esošajiem pakalpojumiem. Šo pārliecību puda apvienības valdes priekšsēdētājs Marģers Zeitmanis, uzrunājot mediķus starpreģionālajā konferencē Balvos oktobra otrajā pusē.

Veselības ministrijas izstrādātais Latvijas slimnīcu tīkla reformējums, balstoties uz Pasaules Bankas ieteikumiem, publiskajā telpā liek vīrot satraukumam par gaidāmo slimnīcu pārformējumu un iespēju ievērojami samazināt pakalpojumu klāstu iedzīvotājiem. Skaļi protestē kaimiņi alūksnieši, kuri aizvadītajā nedēļā ar saukli "Mēs jums neticam!" sagaidīja veselības ministri Andu Čakšu Alūksnē, bet otrā dienā devās uz Rīgu, lai piketā pie Saeimas aizstāvētu savu slimnīcu, ko grasās pārvērst par dienas centru ar 12 stundu darbu. Tikmēr ziņu portālos *uzpeld* arī ne pārāk glaimojoša informācija par Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības darbu un tās vadību. Bet M. Zeitmaņa atbilde tam ir: "Es drīzāk teiktu, ka tās tomēr ir labas ziņas. Ja tuvākiem vai tālākiem kaimiņiem nepatīk, kā mēs strādājam, tad acimredzot tas ir laba darba rezultāts, jo sevišķi situācijā, kad samazinās iedzīvotāju vispārējais skaits. Ja man kāds zvana un satraukti jautā, kas jauns noticis, saku, ka nekas nav noticis. Vienkārši mēs ļoti labi strādājam. Ir tikai divas lietas: tuvojas vēlēšanas, līdz ar to gaisotne kļūst karstāka, un otrs ir stāsts par slimnīcu tīkla optimizāciju. Bet tiem, kuri labi strādā, nav pamata satraukties." Tādu komentāru klātesošajiem viņš sniedza jau pieminētajā mediķu konferencē.

Traumu pacientus ved garām Balviem

Vai tiešām Balvu pusē viss ir labākajā kārtībā, apšaubā SIA "Alūksnes slimnīca" valdes priekšsēdētāja Maruta Kauliņa. Viņa pati ir ārste kardioloģe, vada arī uzņēmuma darbu un, redzot kaimiņu būšanu ikdienā, par daudz ko brīnās. Gan Balvu, gan Alūksnes slimnīcās pacientiem sniedz 24 stundu neatliekamo medicīnisko palīdzību. Taču, kā uzsver M. Kauliņa, Balvi jau kopš 2013. gada pacientiem nesniedz traumatoloģisko palīdzību, jo Balvos nav ārsta traumatologa, tāpēc visi šīs puses traumatoloģiskie pacienti nonāk Alūksnē. Viņa rāda karti un stāsta par konkrētiem gadījumiem: *ātrie* atveduši pacientu no Rugājiem, no Viļakas atvestas kundzītes ar gūžas kakliņa lūzumiem, kuras operētas Alūksnē. "Absurdi vēl tas, ka pie mums nogādā pacientus arī ar grieztām brūcēm, nevis ārstē Balvos," viņa saka. Dokumentācija liecina, ka 50% Alūksnē traumatoloģiski operēto pacientu nāk no Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības teritorijas. Dokumentu kopijas apliecina vēl kādu īpatnību. Proti, Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībā laiku pa laikam slēdz kādas nodaļas darbu (konkrēti - infekcijas) vai arī uz laiku pārtrauc pakalpojumu sniegšanu. "Ja saskaita visu kopā, tad sanāk, ka divu gadu

Maruta Kauliņa. Alūksnes slimnīcas valdes priekšsēdētājas pārliecība: "Ja es nebūtu ārste un šī nebūtu ārstniecības iestāde, varētu teikt – pakalpojumu nesniegsim, brauciet, kur gribat! Bet katrā *ātrās* palīdzības mašīnā taču ir cilvēks, kuram nepieciešama palīdzība."

Foto - A. Kirsanovs

Bez slimnīcām neiztiksim. Veselības aprūpes sistēmā ik pa laikam notiek reformas. Pārmaiņam vajadzētu būt par labu iedzīvotājiem. Bet kā ir reālajā dzīvē?

laikā Balvu un Gulbenes apvienības slimnīcas pilnvērtīgi nav strādājušas 7 mēnešus," M. Kauliņas secinājums. Savukārt M. Zeitmanis laikrakstam piesūtītajā informācijā uzsver: "Lai nodrošinātu iedzīvotājiem lielāku pieejamību ārstu pakalpojumiem, Balvu slimnīcā šobrīd ir palielināts pieejamo speciālistu skaits. Pacientiem pastāvīgi pieejami pieci speciālisti: ķirurgs, ginekologs, anesteziologs, pediatrs un internists, lai gan minimālā prasība ir tikai pēc trim ārstiem."

Fakts, traumatologa Balvos nav, bet Alūksnes slimnīcā ir sakārtota ķirurģiskā un traumatoloģiskā infrastruktūra, ir pilnībā renovēta operāciju bloks ar divām zālēm, operatīvo loka rentģenu un ir arī traumatoloģiski – ortopēdiskais galds.

Pētījums šķiet dīvains

Līdz ar Pasaules Bankas ziņojumu par slimnīcu darbību, pastiprināta uzmanība pievērsta faktiem skaitļu valodā. M. Kauliņa nepiekrīt veselības ministres teiktajam, ka Alūksnes slimnīcā gadā ir tikai 1700 hospitalizācijas ar trim pacientiem dienā. Pēc viņu uzskaites slimnīcai gadā ir vismaz 3 tūkstoši hospitalizāciju. 2016. gadam piešķirtā hospitalizācijas kvota ir 2272 pacientiem. Līdz gada beigām atlikuši vēl pāris mēneši, un uz novembra sākumu Alūksnes slimnīcā hospitalizēti jau 2403 pacienti. Slimnīca sniedz medicīniskos pakalpojumus aptuveni 36 tūkstošiem iedzīvotāju, kur 25% ir stacionāra pacienti no citiem novadiem un 35% ir ambulatorie pacienti ārpus Alūksnes. Valdes priekšsēdētāja brīnās arī par pašu pētījumu, jo Alūksnes slimnīcā nav noticis darba kvalitātes audits. Viņa atklāj, ka īpaši pētījumā analizēta Latgale, arī Gulbene un Balvi, bet ne Alūksne. Rodas jautājums, kā var salīdzināt to, kas vispār nav pētīts? Viņu izbrīnī arī M. Zeitmaņa sniegtā informācija, ka Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība gadā medicīnisko palīdzību sniedz vairāk nekā 73 tūkstošiem pacientu. "Varbūt viņi pieskaita klāt arī Rēzekni vai kādu Krievijas daļu, bet Balvu un Gulbenes novados ir tikai ap 43 tūkstošiem iedzīvotāju," spriež M. Kauliņa.

Kas notiks ar pacientiem

M. Kauliņa nav pret reformām, bet prasa tām saprātīgu pieeju. Bažas ir par to, kāda var izvērsties realitāte pacientiem, ja Alūksnē liegs 24 stundu neatliekamo palīdzību? Ja Latvijā trūkst ģimenes ārstu un pacienti pie viņiem gaida

garās rindās (arī Alūksnē pietrūkst 4 ģimenes ārstu), ja neatliekamās palīdzības dienestā kadru trūkuma dēļ strādā studentinesertificēti speciālisti? Vietā arī jautājums par ceļiem. Kādi tie ir pie mums, lai jebkuros laika apstākļos pacientus bez problēmām savlaikus nogādātu līdz tuvākajai slimnīcai 50-120 kilometru attālumā? "Bet veselības ministre runā par nepieciešamību nodrošināt iedzīvotājiem kvalitatīvus, savlaicīgus un pieejamus pakalpojumus. Vai tas būs iespējams?" jautā M. Kauliņa.

Stāstot par Alūksnes slimnīcas darbu, viņa uzsver, ka tur sen jau ieviesta radioloģijas digitalizācija, un šādu izmeklējumu aprakstu kvalitāte nebūt neatpaliek no Stradiņa slimnīcas. Alūksnē izdara kompjūtertomoģrafijas izmeklējumus arī ar kontrastvielu. Tie ir ļoti svarīgi izmeklējumi neatliekamās situācijās, kad nepieciešama precīza un ātra diagnostika. M. Kauliņa atceras faktu, kad nepilna gada laikā bijušas četras šādas situācijas, kas beigušās veiksmīgi tikai tadēļ, ka *ātrie* pacientus spējēja nogādāt viņu slimnīcā, kur sniedza neatliekamo palīdzību.

Ir vēl kas būtisks

Katrai vietai ir sava specifika. Alūksnes īpatnība ir NBS Kājnieku skola un Zemessardzes bataljons. Alūksnes slimnīcai ir noslēgts līgums par ambulatoro pakalpojumu nodrošināšanu NBS Kājnieku skolas kursantiem, militārajam kontingentam un zemessargiem. Vai reformu izstrādātāji ir padomājuši par šo kontingentu veselības aprūpes pārmaiņu sakarā? Alūksne bija viena no pirmajām pašvaldībām, kas, domājot par jauno ārstu piesaisti, sāka maksāt stipendijas. Tās saņem pieci studenti, un pēc pāris gadiem viņi jau varētu sākt pilntiesīgu darbu Alūksnes slimnīcā. Šogad noslēgts līgums ar Rīgas Stradiņa universitāti par divu jauno speciālistu apmācību.

Privātie domā par peļņu

M. Kauliņa runā arī par to, ka Pasaules Bankas pētījuma kontekstā norādīts, ka nauda, kas iztērēta reformām, jāiegulda valsts un pašvaldību slimnīcās. SIA "Alūksnes slimnīca" 100% kapitāldaļu turētājs ir Alūksnes novada pašvaldība, bet Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības pamatkapitāls 57,66% ir privātpašnieku rokās. "Tas nozīmē, ka mēs nestrādājam vienā līmenī, jo uz kaimiņiem neattiecas ne iepirkumu likums, ne vēl citas prasības. Stacionārā neatliekamā medicīniskā palīdzība nav rentabla un nenesis peļņu. Traumatoloģisko pacientu ārstēšana ir specifiska un dārga, jo ir nepieciešamas speciālas medicīnas iekārtas un implantanti, medikamenti. Neārstēt pacientus ar traumām, protams, ir izdevīgi.

"Neārstēt pacientus ar traumām, protams, ir izdevīgi. Tā var ietaupīt līdzekļus. Privātpašnieku interesēs vienmēr būs peļņa."
(No M. Kauliņas teiktā)

Aktuāli

* Turpinājums no 4.lpp.

Tā var ietaupīt līdzekļus, jo traumatoloģija ir ļoti dārga joma. Bet mēs uz pacientu rēķina netaupām. Privātapašnieku interesēs vienmēr būs peļņa,” uzsver M.Kauliņa. Viņa stāsta par savu arī kā dežūrārstes pieredzi, kad sestdienās, svētdienās vai svētku dienās uz Alūksnes slimnīcu brauc pacienti no Gulbenes pilsētas un Gulbenes novada, jo Gulbenes traumpunktā nav pieejami rentgena izmeklējumi 24 stundas. Tas nozīmē, ka pacientiem ar traumām nevar konstatēt, ir vai nav noticis kaulu lūzums. “Konkrēts gadījums: atveda pacientu no Jaungulbenes. Konstatējam, ka lūzuma viņam nav, bet pulkstenis ir jau 10 vakarā: kā cilvēkam tikt mājās? Viņš brauca ar taksometru,” stāsta daktere.

Ir vēl kāds būtisks rādītājs, kas nerunā par labu Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībai. Slimnīcām piemēro ar diagnostēm piesaistītu veselības aprūpes pakalpojumu uzskaites un apmaksas sistēmu jeb iestāžu veiktā darba indeksu. Šis indekss (DRG) norāda, cik intensīvi, kādas operācijas, kādi komplikēti gadījumi un diagnostiskās metodes izmantotas konkrētajā slimnīcā. Piemēram, 2016.gadā Alūksnes slimnīcai šis indekss ir 0,5890, bet Balvu – Gulbenes apvienības slimnīcai – 0,5219, un tas ir zemākais valstī. M.Kauliņa norāda arī uz faktu, ko apstiprina VID un Lursoft datu bāze, ka Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībai ir nodokļu parādi un aktuāla komercčila par aptuveni 1 421 999,59 eiro.

Kā varētu mainīties Alūksnes slimnīcas pakalpojumi pacientiem, īstenojot Pasaules Bankas ieteikumus, darboties kā 12 stundu dienas aprūpes iestādei? M.Kauliņa uzskata, ka tas nav pieņemami, jo apdraud savlaicīgu jebkādas neatliekamās palīdzības saņemšanu traumu un saslimšanu gadījumā Alūksnes un Apes novadu iedzīvotājiem un arī blakus novadu iedzīvotājiem, kurus ātrie ved uz Alūksnes slimnīcu. Ņemot vērā valdības rīcības plānu, slimnīcu kartējums (izvietojums) jāapstiprina valdībā līdz 2016.gada 31.decembrim. Dziļdomīgi skan veselības ministres A.Čakšas teiktais: “Mēs sakām, ka esam reformu priekšvakarā, bet patiesībā esam krīzē. Tāpēc rīkosimies, koncentrējoties uz svarīgāko, tā, lai pacienta ērtības un budžeta iespējas būtu sabalansētas.” Taču M.Kauliņa vērš uzmanību arī uz tādu svarīgu dokumentu kā Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta 5. un 7.punktu, kas saka, ka valsts pārvaldes pienākums ir informēt sabiedrību par savu darbību, kas skar vai var skart privātpersonu un sabiedrības intereses un ietver atklātību pret sabiedrību un privātpersonu. Tas būtu attiecināms arī uz sagaidāmo slimnīcu reformu. Bet vai notiek diskusijas par šo tēmu ar sabiedrību?

Tikmēr sabiedrībā izskan viedoklis, ka ieguvējas no Alūksnes slimnīcas reformas, pārveidojot to par dienas stacionāru, būs pirms vairākiem gadiem privātās rokās nonākušās Balvu un Gulbenes slimnīcas. To līdzīpašniece ir veselības ministres padomniece Alīda Vāne, kura ir arī veselības nozares reformu līdzautore.

Uzskata par apmelojumu

Savkārt Balvu un Gulbenes slimnīcu īpašnieks MARĢERS ZEITMANIS kategoriski noraida Alūksnes slimnīcas vadītājas Marutas Kauliņas sniegto informāciju.

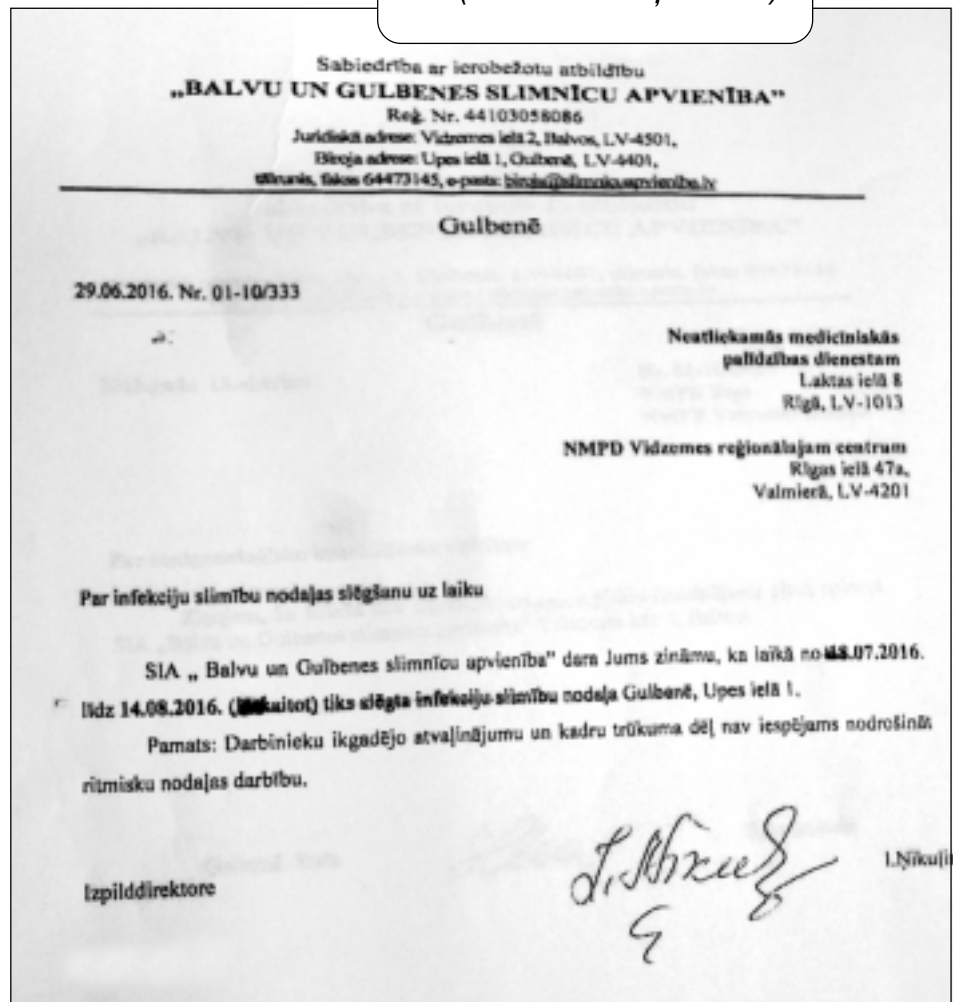
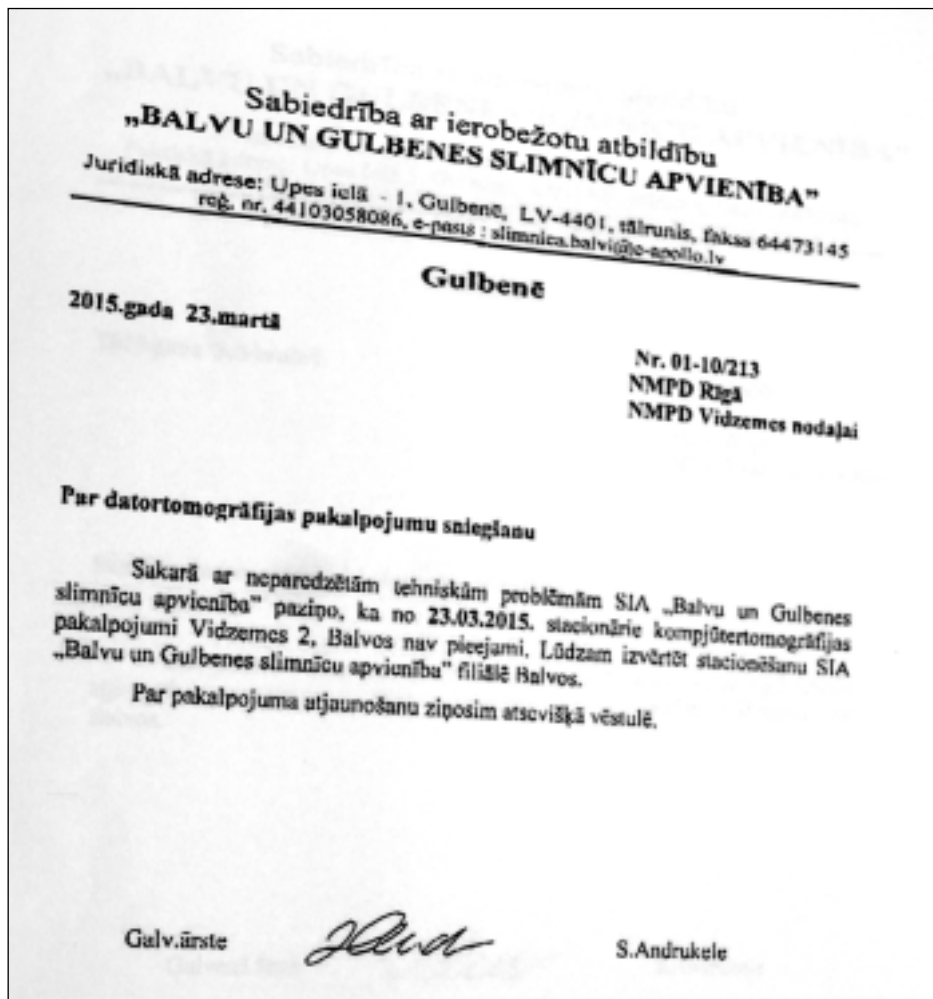
Viņaprāt, Balvos un Gulbenē ir pietiekams pakalpojumu klāsts, un abas slimnīcas strādā nemainīgā režīmā, visu diennakti pieejami ārsti, diagnostika, Balvos pieejama dzemdību nodaļa, ķirurģijas nodaļa. Pērn medicīnisko palīdzību ar akūtām diagnozēm saņēmuši vairāk nekā 4500 pacientu, arī iepriekšējo gadu statistika ir līdzīga un pacientu skaits neatliekamajā palīdzībā, ieskaitot ar traumām un ievainojumiem, bijis virs 3500 pacientiem gadā. Balvos vidēji gadā pieņemtas 350 dzemdības. M.Zeitmanis uzsver, ka slimnīcu apvienība apkalpo 5 novadu teritoriju. Pērn medicīniskā palīdzība sniegta vairāk nekā 73 tūkstošiem pacientu. Ar dažādām slimībām apvienībā ārstēti aptuveni 1000 bērnu gadā. Viņa pārlicība arī, ka Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība ir paraugs tam, ka, pārprofilējot un strukturizējot slimnīcu darbību, iespējams nodrošināt medicīnas pakalpojumu pieejamību tuvāk iedzīvotājiem, lai savlaikus sniegtu primāro veselības aprūpi un nepieciešamās medicīniskās manipulācijas, ieskaitot neatliekamo palīdzību. “Uzskatu, ka, mērķtiecīgi attīstot strukturālu veselības aprūpes reformu, ir iespējams izveidot ilgtspējīgu un vienotu Latvijas slimnīcu tīklojumu, kas vērsts uz iedzīvotāju veselības aprūpes pieejamību un kvalitāti,” saka M.Zeitmanis.

Foto - A.Kirsānovs

“No Alūksnes slimnīcas vadības puses ļoti mērķtiecīgi tiek izplatīta nepatiesa informācija un musināti cilvēki reģionā. Tas, manuprāt, ir ļoti nepareizi un negodprātīgi pret šiem cilvēkiem.”

(No M.Zeitmaņa teiktā)

Pakalpojums nav pieejams. M.Kauliņa atklāj, ka šāda rakstura iesniegumi no Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības vairumā gadījumu nosūtīti tikai Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam no 2013. līdz 2015.gadam, bet ne Alūksnes slimnīcai. Šogad Alūksnes slimnīca saņēmusi divus iesniegumus – par infekciju nodaļas slēgšanu Gulbenē un par to, ka Balvos nebūs pieejams endoskopiju speciālists. Alūksnes slimnīca par šo pacientu ārstēšanu grasās iesniegt rēķinu Balvu – Gulbenes slimnīcu apvienībai, kā to paredz Ministru kabineta noteikumi. M.Kauliņa: “Protams, tehnika var salūzt, bet tad jāmeklē cits risinājums, jo par pakalpojumu slimnīca taču saņem naudu. Bet sanāk - jo mazāk strādā, jo labāk. Katru gadu kopš 2013.gada Alūksnes slimnīcai hospitalizēto pacientu skaits ir 130% no valsts iedalītās kvotas.”

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Īsumā

Svin ceturto dzimšanas dienu

Foto - no personīgā arhīva

31.oktobrī Helovīnu noskaņās Viļakas Jauniešu iniciatīvu centrs svinēja savu ceturto gadadienu. Jaunieši bija parūpējušies ne tikai par svētkiem atbilstoši tērpiem un ēdienu, bet arī par telpas noformējumu, ko papildināja svečturi no pašu apgleznotām burciņām. Ar dzimšanas dienas sveicieniem viņu gādātāji patiešām pārsteidza ciemiņus - iniciatīvu centra "Dinamīts" jaunieši no Balviem, kuri, ievērojot *dreskodu*, bija ieradušies īpaši šim notikumam darinātos tērpos.

"Atskatoties uz aizvadītajiem četriem gadiem, viennozīmīgi varam teikt, ka centrs ir pilnveidojies, jaunieši kļuvuši aktīvāki, guvuši pieredzi dažāda veida aktivitāšu organizēšanā. Esam īstenojuši dažādus projektus, ieguvuši sadarbības partnerus un draugus ne tikai novadā un valstī, bet arī Eiropas Savienības un vēl plašākā mērogā - Armēnijā, Gruzijā un Krievijā. Jauniešiem dota iespēja darboties, izmantojot mūsdienīgas neformālās izglītības metodes. Jauniešu centrs ir vieta, kur darīt tieši to, kas pašam interesē, uzņemties iniciatīvu un parādīt jau esošās prasmes," pārliecināta centra vadītāja Madara Jeromāne.

Ceturtais gads bijis piedzīvojumiem bagāts, jo Viļakas jaunieši piedalījušies apmaiņas programmās Gruzijā un Igaunijā. Šogad novadā darbojās arī brīnišķīgas Eiropas brīvprātīgās. Jauniešu centra aktivitātes kļuvušas daudzveidīgākas, izveidotas jaunas tradīcijas, rasta iespēja regulāri piedalīties dažādās jauniešu apmācībās un semināros.

Jauniešu centra vadītāja atzīst, ka līdz ar centra attīstību ir pilnveidojies arī pati, jo pirms tam viņai darbs ar jaunatni bijis svešs. "Prieks par kopīgiem panākumiem un visu, ko esam realizējuši. Jaunieši ir sarežģīti, bet enerģiski un aizraujoši auditori, kas ļauj justies mūžam jaunam. Vislielāko gandarījumu dod aktīvāko jauniešu izaugsme. Sirsnīgs paldies visiem, kuri mūs atbalstījuši finansiāli, palīdzējuši ar darbiem vai padomiem! Liels paldies visiem jauniešiem, kuri nav vienalīdzīgi un vēlas uzlabot jaunatnes dzīvi savā novadā!" saka Viļakas jauniešu iniciatīvu centra vadītāja M.Jeromāne.

Sakop apkārtni un dodies ceļojumā!

Latvijas 100- gadei veltītās vides iniciatīvas "100 darbi Latvijai" ietvaros izsludināts konkurss 1. - 12.klašu skolēniem, kurā jaunā paaudze aicināta saņemt Latvijai gaidāmajiem svētkiem 2018. gadā, paveicot darbus savas apkārtnes vides (skolas teritorijas, pilsētas, pagasta, ciema) izdaiļošanā un labiekārtošanā. Oriģinālāko un vērienīgāko vides darbu autori galvenajā balvā saņems "Tallink Latvija" jūras ceļojumu uz Stokholmu visai klasei. Pieteikties konkursam var līdz 14.novembrim.

Konkursa pirmajā kārtā skolēni aicināti savā tuvākajā apkaimē atklāt vietu vai objektu, ko būtu nepieciešams labiekārtot, atjaunot vai izdaiļot. Pēc izvēlētā objekta vai vietas apsekošanas skolēnu uzdevums ir izstrādāt praktisku un radošu piedāvājumu tā uzlabošanai un līdz 2017.gada 3.februārim savu ideju iesūtīt konkursa organizatoriem uz e-pastu: info@100darbilatvijai.lv. Savukārt konkursa otrajā daļā līdz 2017.gada 2.maijam savas idejas radoši jāīsteno dzīvē.

Vērtēšana abās kārtās notiks klašu grupās: 1. - 4., 5. - 9. un 10. - 12.klase, katrā no tām apbalvojot vienu laureātu. Galvenajā balvā mazākie laureāti saņems aizraujošas ekskursijas Rīgā, bet lielākie tiks pie "Tallink Latvija" jūras ceļojuma visai klasei uz Stokholmu.

Saruna

Latvietis ar Spāniju sirdi

Noklausoties rugājiēša RIHARDA KRILOVA uzstāšanos jauniešu iniciatīvu centra "Dinamīts" atklāšanas pasākumā Balvu Bērnu un jauniešu centrā, nolēmām uzziņāt kaut ko vairāk par gados jauno, bet jau tik virtuozo ģitārspēles meistarību.

Rugāju novada vidusskolas 12.klases skolnieka Riharda Krilova veiklo pirkstu pieskārieni no ģitāras spēj izvilināt melodijas tik ugunīgos ritmos, ka klausītāji iztēlēt neviļus pārceļas uz svelmaino korīdas un flamenko zemi Spānijā. Klausoties Riharda spēlē, grūti noticēt, ka viss šis ritmisko skaņu virknējums tikko radies viņa galvā, jo tā ir improvizācija. Izrādās, lai raisītu klausītājos tādas emocijas, puisim nav nepieciešamas notis vai muzikālā izglītība, jo viņš ne dienu nav mācījies mūzikas skolā vai izmantojis privātskolotāju pakalpojumus. Viss, ko Rihards prot, ir uzdrīkstēšanās un neatlaidīgas ikdienas vingrināšanās rezultāts, kas papildināts ar devu neapstrīdama talanta.

Kad un kāpēc nolēmi iemācīties spēlēt ģitāru?

-Ģitāru spēlēju nepilnus četrus gadus. Sāku pavisam nejauši - "You Tube" atradu klipu, kurā kāds puisis, nospēlējot gabalu spāņu stilā, uzreiz mācīja, kā to izdarīt. Tas šķita tik nereāli vienkārši, ka nolēmu pamēģināt. Pirms tam nebiju pat iedomājies, ka mani tas varētu interesēt, bet, sākot spēlēt, kaut kā pamazām tā interese radās.

Kur mūsu lasītāji var noklausīties, kā Tu spēlē, jo vārdos to attēlot ir grūti...

-Internetā, "You Tube" var atrast dažus ierakstus. Esmu iecerējis nofilmēt vēl. Bet klātienē manu spēli varēs dzirdēt mūzikas festivālā "Savējie" Kubulos.

Kur vēl esi koncertējis?

-Vairākas reizes esmu spēlējis Madonā un tās apkārtnes ciemos. Aizbraucot kaut kur uzstāties, parasti kāds mani ievēro un paaicina atkal uz citu vietu. Spēlēju Balvu Bērnu un jauniešu centra atklāšanā, tad mani paaicināja uz Alūksni. Taču pārsvarā spēlēju Balvos, Baltinavā un Viļakā.

Droši vien Tevi lūdz uzstāties vai katrā Rugāju novada pasākumā...

-Jā, bet negribas visu laiku uzstāties tikai Rugājos, gribas paplašināt teritoriju. Ceru, ka cilvēkiem patīk mana mūzika...

Bieži saņem komplimentus no klausītājiem?

-Ja arī kāds domā ko sliktu, manās ausīs līdz šim tas nav nonācis... Pagaidām dzirdu tikai labu. Protams, patīkami, kad cilvēki brīnās: "Vau! Kā ir iespējams tā spēlēt?" Arī ģitāristu sesijā, no kuras nesen atgriezies, citi ģitāristi brīnījās. Man pašam gan nešķiet, ka spēlēju tik izcili...

Cik stundas dienā vingrinies?

-Cenšos to darīt regulāri. Parasti spēlēju no vienas vai divām līdz četrām stundām dienā. Vados pēc sajūtām. Ir dienas, kad vispār nevaru paspēlēt. Dažreiz paņemu instrumentu un jūtu, ka nav, neiet... tad nolieku to malā.

Pastāsti par ģitāristu sesiju, no kuras atgriezies pagājušajā nedēļā?

-Madonas novada Praulienā piecu dienu garumā tikās labākie Latvijas ģitāristi, piedalījās arī muzikanti no Krievijas. Mani uzaicināja organizatori. Biju par tādām sesijām dzirdējis un nodomāju, ka pamēģināšu. Pārsvarā vēlējos aizbraukt, lai pamācītos no meistariem, kā arī, lai parādītu viņiem, ko spēju. Šajā sesijā piedalījies vairākas meistarklasēs kā dalībnieks. Man gan daži citi dalībnieki jautāja - kāpēc es nepasniedzu? Iespējams, nākamgad būšu pasniedzēju vidū.

Kāds bija Tavs vērtīgākais guvums no šīs sesijas?

-Nodibinātie sakari. Iepazinājos ar diviem nereāli labiem Latvijas ģitāristiem Rihardu Libieti un Ģirtu Smuko, kuri spēlē ne pa jokam... Mums radās dažas idejas kopīgai nākotnei.

Kuru mūziķu spēle Tevi iedvesmo?

-Sākumā iedvesmojos no labākajiem spāņu ģitāristiem Paco De Lucia, Vicente Amigo, Juan Serrano, vēlāk no Estas Tonne, kas arī improvizē līdzīgi kā es, pievienojot nedaudz čigānu mūzikas ritmu, sajaucot dažādu kultūru skanējumu.

Improvizēt, manuprāt, nav nemaz tik viegli. Kā tas notiek?

-Paņemot ģitāru, nezinu, ko spēlēšu. Paļaujos uz sajūtām. Sāku spēlēt, un aiziet...

Kāda ir sajūta, klausoties pašam sevi ierakstā?

Foto - A.Krisanovs

Uzstājoties jauniešu centrā. Sākumā klusinātās, it kā no tālienes nākošas skaņas, ko Rihards izvilināja no sava instrumenta, priekšnesuma laikā pamazām pārtapa istā spāņu melodiju vētrā.

-Diezgan patīkama. Taču sevi klausos analītiski, ar nolūku salīdzināt, kā mana spēles maniere mainījies, kāda tā bija agrāk un kas nācis klāt.

Kas bijis visgrūtākais, pašmācības ceļā apgūstot šī instrumenta spēli?

-Sākumā, noklausoties kādu skaņdarbu, bieži radās sajūta, ka to nav reāli iemācīties un nospēlēt. Tas mazliet bremzēja. Taču vēlāk izrādījās, ka vairāk baidos no šīs domas, jo, sākot spēlēt, rezultātā viss izdevās...

Līdz vidusskolas izlaidumam atlikuši vairāki mēneši. Ko plāno darīt pēc skolas absolvēšanas un kāda vieta Tavā nākotnē ierādīta ģitārai?

-Pagaidām nav nekādu plānu. Iespējams, studēšu, bet vēl īsti nezinu. Dzīve rādīs. Man patīk improvizēt, tas man ļoti padodas... Varbūt došos uz Rīgu, varbūt vēl tālāk. Aizvadītajā vasarā divus mēnešus Anglijā nelielā pilsētiņā Bowness guvu nelielu pieredzi kā ielu muzikants.

Kādas bija atsauksmes?

-Vairāk komplimentus izteica nevis angļi, bet iebraucēji - amerikāņi, austrālieši...

Ar ko ieteiktu sākt tiem jauniešiem, kuri vēlas iemācīties spēlēt ģitāru tikpat labi kā Tu?

-Vispirms ir jāizdomā, ko īsti vēlas, tad jāvirzās uz savu mērķi. Man grūti pateikt, kā pareizi jāpācās, jo pats to sāku darīt, skatoties internetā. Daudzi apgalvo, ka nevajag sākt spēlēt, iemācoties konkrētas dziesmas. Bet es sāku tieši ar dziesmām. Apgūstot skaņdarbus, kas patīk, pamazām kaut kā tā liela aiziet...

Uz Tavas labās rokas redzama pamatīga rēta... Netraucē spēlēt?

-Tā man ir kopš pagājušajiem Ziemassvētkiem. Bija pārgrieztas cīpslas. Kādu laiku nezināju, vai vairs varēšu spēlēt. Mierināju sevi ar domu, ka gan viss būs labi, un daudz vingrinājos. Tagad roka iesāpas varbūt tikai reizi mēnesī.

Tavai labajai rokai ataudzēti gari nagi - tas nepieciešams, lai spēlētu?

-Tie ir pieaudzētie nagi, jo savējie stipri lūza. Spēlējot šādā stilā, tie ir vajadzīgi.

Kā Tev šķiet - no kā esi mantojis muzikalitāti?

-Cik zinu, abi mani vecāki dziedājuši kori, tētis dažreiz spēlē ģitāru. Mums mājās ir divas ģitāras, reizēm muzicējam kopā.

Atliek laiks arī citiem hobijiem?

-Patīk skatīties gudrus seriālus, piemēram, "Troņu spēles". "Ugunsgreku" neskatos. Vēl patīk ļoti paēst.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Konkurss

"Iepazīsti lielo ceļotāju - mazo gulbi!"

Tikšanās informācijas centrā. Lubāna mitrāja informācijas centrā paraplāniste Saša Denča (vidū) tikās ar radošo darbu autoriem, tostarp arī Katrīnu Buglovu no Balviem. "Vaduguni" meitene pastāstīja, ka darbojas Balvu Valsts ģimnāzijas eko pulciņā un turpmāk pievērsīs vēl lielāku uzmanību dabas aizsardzībai, arī tam, kas notiek dabā.

Balvu Mākslas skolas audzēkņi kļuviši par Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) organizētā radošo darbu konkursa "Iepazīsti lielo ceļotāju - mazo gulbi!" laureātiem. Konkurss bija daļa no starptautiskās akcijas "Gulbja lidojums", kas aicina pievērst sabiedrības uzmanību mazajam gulbim - sugai, kuras īpatņu skaits Eiropā pēdējo gadu laikā samazinājies teju uz pusi un turpina sarukt.

Konkursa laureātus apbalvoja īpašā pasākumā Lubāna mitrāja informācijas centrā 28.oktobrī. Pasākumā teikt personīgu paldies par sniegto atbalstu starptautiskajai akcijai bija ieradies akcijas galvenā īstenotāja, Lielbritānijas vides aizsardzības aktiviste Saša Denča. Pasākuma laikā apbalvoja pirmo trīs vietu ieguvēju četrās vecuma grupās, kā arī konkursa atbalstītāju - Latvijas Dabas muzeja un uzņēmuma SIA "Skynters" favorītdarbu autori. Visi iesniegto darbu autori saņēma Atzinības rakstus ar paraplānistes Sasas Denčas parakstu. 14 - 17 gadu vecuma grupā 3.vietu ieguva Balvu Mākslas skolas audzēkne Kitija Ertmane un Anna Elīza Buglova, savukārt 8 - 12 gadu vecuma grupā 3.vietu ieguva Balvu Mākslas skolas audzēkne Katrīna Buglova. Radošie darbi bija izpildīti datortehniskā un izpelnījās Sašas Denčas uzmanības apliecinājumus.

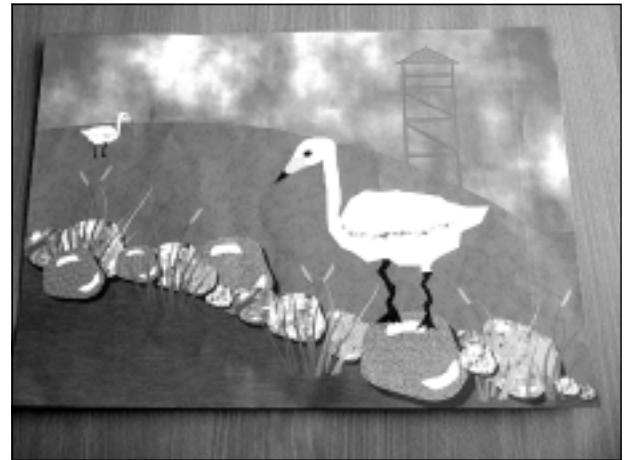
Konkursā piedalījās vairāk nekā 20 interesentu no visas Latvijas, atveidojot gulbjus dažādās tehnikās - zīmējot, gleznojot, adot un pat apvienojot vairākas tehnikas. Turklāt

būtiska bija ne vien darba mākslinieciskā, bet arī izzinošā vērtība. Darbiem bija jāpievieno skaidrojoša informācija par gulbju migrāciju, ligzdošanu, barošanu u.c.

Pēc pasākuma S.Denča pauda, ka ir patiešām patīkami pārsteigta par tik lielu atbalstu starptautiskajai akcijai, un norādīja, ka nav spējusi iedomāties, ka tik mazā valstī kā Latvija akcija noslēgsies ar vairāk nekā 200 radošajiem darbiem, jo šāda atsauce ir krietns pārsteigums pat Lielbritānijai. "Esmu aizkustināta līdz asarām, konkursa darbi ir apbrīnojami. No sirds paldies ikvienam tā dalībniekam. Jūs šeit Latvijā esat paveikuši lielu darbu," noslēdzoties pasākumam, teica S.Denča.

Savukārt konkursa koordinatore, DAP dabas izglītības centra "Meža māja" vadītāja Agnese Balandiņa pauda gandarījumu, ka ar konkursa palīdzību izdevies ne vien palīdzēt starptautiskās akcijas mērķim pievērst sabiedrības uzmanību vienai konkrētai dabas aizsardzības problēmai, bet arī dabas izpēti kopumā. "Ceru, ka ar dalību šajā konkursā daļā konkursantu, kuri līdz šim nav gājuši dabā un par to interesējušies, nu ir pamodusies vēlme par to uzzināt vairāk un pamatīgāk," sacīja A.Balandiņa.

Tāpat pasākumā ikvienam bija iespēja noklausīties Latvijas Dabas muzeja ornitologa Dmitrija Boiko stāstījumu par mazajiem gulbjiem un piedalīties viņa vadītajā ekskursijā, apmeklējot mazo gulbi Nagļu zivju diķos. Mazākajiem pasākuma apmeklētājiem tā bija pirmā reize, kad viņi dabā vēroja gulbjus, un pēc pasākuma viņi atkal izteica vēlmi atgriezties

Kitijas Ertmanes datorgrafika

Katrīnas Buglovas datorgrafika

Annas Elīzas Buglovas datorgrafika

dabā. Ikviens varēja satikt vietējos paraplānistus un aplūkot dzīvē istu motorizēto paraplānu, tā gūstot priekšstatu par to, kādos apstākļos vēsturisko lidojumu veica S.Denča.

Jau ziņots, ka 19.septembrī Lielbritānijas vides aizsardzības organizācijas "Wildfowl and Wetland Trust" pārstāve S.Denča pacēlās debesīs ar motorizētu paraplānu, lai kopā ar mazajiem gulbjiem veiktu vairāk nekā 7000 kilometru garu lidojumu pāri 11 valstīm, to vidū - arī Latvijai. S.Denča Latvijā ieradās 27.oktobrī, un tālāk viņas ceļš vedīs pāri Latvijai uz Lietuvu. Starptautiskās akcijas "Gulbju lidojums" norisi Latvijā nodrošināja biedrība "Pie kraujas", kuras pārziņā nodots Lubāna mitrāja informācijas centrs, DAP un Latvijas Dabas muzejs.

Medības

Limiti vēl nav izsmelti

Agrā rudenī uzkrūšais snieg medniekus priecē, jo sniegā labāk redzamas dzīvnieku pēdas, var arī posties plēsēju medībām. Taču pēdējās dienās uzņākušais sniegunis, kad Žiguros, piemēram, diennakti uzsnigusi 20 centimetrus bieža sniega kārtā, apsedzis gan dzīvnieku, gan cilvēku pēdas.

Brīvdienās uzņākušais sniegunis medību izredzes pabojāja vairākiem kolektīviem. "Sāka tik ļoti snigt, ka neredzējām paši savas atstātās pēdas sniegā," jokoja Balvu MCVU mednieku kolektīva vadītājs Andrejs Krakups atzīstot, ka medības nav bijušas veiksmīgas. Bet laika pietiek! Kolektīvs ir nomedijis aļņu govī un teļu, vēl viņiem atļauts nomedīt divus pieaugušos aļņus un divus teļus.

"Balvu mežniecības Balvu un Viļakas nodaļas medību kolektīvi no atļautā nomedijamo dzīvnieku skaita līdz šim nomedijuši aptuveni 70% aļņu un aptuveni 30% briežu, mežacūku maz un maz arī ko medīt, bet stirnas medību kolektīvi medī pēc izvēles - vieni tās medī, bet citi vēl izvēlas pasaudzēt, lai populācija atjaunojas lielākā skaitā," informēja Austrumlatgales virsmežniecības inženiere medību jautājumos LORIJA POZŅAKOVA.

Nomedijot aļņu govī un teļu, nomedijamo aļņu limitu medībās šajās brīvdienās, sestdienā, izsmēlis Šķilbēnu mednieku kolektīvs, - pastāstīja kolektīva mednieks J.Šakins. Pats viņš ir veiksmīgs mednieks, kurš medī divos kolektīvos.

Mednieku kolektīva "Vientulie Vilki" vadītājs Ojārs Lācis pastāstīja, ka nomedita aptuveni puse no limita. Sestdien kolektīva mednieki nomedijuši piecus mežacūku sivēnus. "Iepriekš stāstīju, ka mūspusē nav manītas nedz mežacūkas, nedz vilki, saistot to ar Āfrikas cūku mēri, bet pēkšņi situācija mainījies - parādījušas gan mežacūkas, mastā bija liels bars, no 30 - 40 dzīvniekiem, gan daudz vilku," teica mednieku kolektīva vadītājs.

Veiksmīgs mednieks. Jānis Šakins šajā sezonā nomedijis divus lielos aļņus un divus aļņu teļus. Jānis medī divos mednieku kolektīvos - Šķilbēnu mednieku kolektīvā un kolektīvā "Zelta cauna".

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Andrejs Mamikins: Eiropfondi ir iespēja, kuru Latvija nedrīkst pazaudēt!

Intervija ar eiroparlamentārieti un Latvijas delegācijas Eiropas Parlamenta S&D grupā vadītāju Andreju Mamikinu

Normālam cilvēkam šodien ir grūti saprast, kas īsti notiek Eiropā. Vieni politiķi un ekonomisti burtiski izstaro optimismu, turpretī citi prognozē vēl vienu krīzi. Kam ir jāgatavojas, Jūsūprāt?

-Krīze joprojām turpinās. Precīzāk - asas un bīstamas fāzes vietā, kādā bijām pēc 2008. gada, tā ir nonākusi hroniskajā stadijā. Kā zināms, hroniska slimība nevar tikt izārstēta ar tableti vai vienreizēju poti. Bieži vien nākas kardināli mainīt dzīvesveidu, nodarboties ar ārstniecisko fizikultūru, pacietīgi apmeklēt procedūras. Lai tiktu vaļā no hroniskas kaites, ir jāievēro pašdisciplīna un jāmaina ieradumi. Ja tiek turpināts iepriekšējais dzīvesveids, viss var beigties ar vēl vienu bīstamu krīzi - gan politisku, gan ekonomisku.

Eiropas Savienība var sabrukt?

-Agrāk tāds pavērsiens šķistu neiespējams, taču tagad arvien biežāk par to runā visaugstākajā līmenī. Lielbritānijas izstāšanās no Eiropas Savienības šajā situācijā ir salīdzināma ar kliezdošu sirēnu.

Kādi ir Eiropas Savienības politiskās krīzes iemesli?

-Politiskā krīze turpināsies, kamēr netiks sniegta atbilde uz galveno jautājumu: kādai ir jāklūst Eiropas Savienībai nākotnē - par vienotu valsti vai, tieši otrādi, visu Briselei piešķirto varu ir jāatdod atpakaļ nacionālajām valstīm. Lūk, tieši šis jautājums ir galvenais strīdu iemesls. Eiropas Savienību šobrīd var salīdzināt ar Vinniju Pūku, kurš iesprūdis alā. Vieni to velk uz priekšu, bet otri - atpakaļ. Rezultātā Pūks joprojām ir iesprūdis, turklāt viņam ir jāguļ neērtā pozā. Tāds nenoteikts stāvoklis ir ļoti bīstams. Bēgļu krīze, stāvoklis Grieķijā, pat Parīzes terorakti kļuva iespējami tāpēc, ka netika pieņemti vienoti lēmumi.

Kāpēc nedrīkst atstāt visu tā, kā bija līdz šim?

-Piemērs: Šengenas valstu iedzīvotāji var braukt viens pie otra bez vīzām un pārbaudēm. Ja nacionālās valstis pašas turpinās apsargāt savas robežas un nespēs tikt ar šo svarīgo uzdevumu galā, tad miljoni nelegālo imigrantu varēs brīvi pārvietoties visā ES teritorijā.

Ja mēs arī turpmāk gribam brīvi pārvietoties, tad ir skaidrs, ka ES robežas ir jāapsargā vienotai robežsardzei un ir jāievieš vienota migrācijas sistēma, kas attiektos uz pilnīgi visām dalībvalstīm. Tēlaini runājot, ja esam nojaukuši savu mazo būdiņu un tās vietā ceļam jaunu, lielu māju, tad nedrīkst pamest celtnie-

cību pusratā un dzīvot nepabeigta ēkā bez logiem un durvīm.

Lai šo jauno ēku uzceltu gatavu, valstīm ir jānodod lielākā savas suverenitātes daļa Briselei?

-Jā, daudzi to nevēlas darīt. Ja tā, tad atliek otrs variants: atceļam Šengenas vienošanos, atjaunojam robežu kontroli! Domāju, ka visiem ir skaidrs - tas nozīmētu Eiropas Savienības beigas. ES var saglabāties vien tad, ja virzīsies uz federatīvas valsts izveidi, citi varianti tuvinās sabrukumu.

Cik daudz mēs Latvijā esam atkarīgi no šiem procesiem? Tā ir lielo spēlētāju spēle, mums ir savas, vietējās intereses.

-Latvijas valsts budžeta ieņēmumi nākamajam gadam ir 8 miljardi eiro. 1 miljards un 113 miljoni no šīs summas ir ārvalstu palīdzība. Citiem vārdiem runājot, katrs astotais eiro ir ārvalstu palīdzība.

Kas tā ir par ārvalstu palīdzību?

-Tie ir eiropfondu līdzekļi. Pēdējo 12 gadu laikā par šo naudu ir uzbūvēti praktiski visi ceļi valstī, nomainītas komunikācijas, siltinātas skolas, slimnīcas un bērnudāzi, uzņēmumi pirka iekārtas, nestrādājošie jaunieši apguva jaunas zināšanas un profesijas. Tās ir gigantiskas investīcijas, ko nevar atļauties ne valsts, ne pašvaldības.

Kas notiks, ja Latvija mēģinās dzīvot tikai no saviem ienākumiem?

-Tad ir neredzama jāatskatās pagātnē. Bez eiropfondu līdzekļiem no 2008. līdz 2018. gadam turpinātos Latvijas IKP kritums, un tikai pēc 2018. gada sāktos ļoti vārgulīgs kāpums. Citiem vārdiem, šā brīža kāpums notiek, pateicoties eiropfondu investīcijām un ilgtermiņa efektam, ko tās sniedz. Sliktā ziņa ir tā, ka šie līdzekļi mums tiek garantēti tikai līdz 2020. gadam. Ir vairāki iemesli, kāpēc Latvijai var tikt ievērojami samazināts finansējums: Lielbritānijas izstāšanās (Lielbritānija veica ES budžetā lielākas iemaksas nekā saņēma pretī), Eiropas Savienībā ir iestājušās vairākas nabadzīgas valstis, kuras aktīvi pretendē uz eiropfondu līdzekļiem, visbeidzot var mainīties donoru - valstu, piemēram, Vācijas iedzīvotāju nostāja jautājumā, kas attiecas uz nabadzīgāko valstu finansēšanu. Kā zināms, minēto turīgo valstu iedzīvotāji ir ļoti neapmierināti ar Austrumeiropas valstu nesolidaritāti bēgļu jautājumā.

Par līdzekļiem turpmākajām investīcijām mums nāksies cīnīties. Šajā jautājumā ļoti svarīga ir Sociāldemokrātu progresīvās alianses grupas nostāja Eiroparlamentā. Mūsu grupa ir valdošajā koalīcijā un ir otra lielākā politiskā grupa. Komisāre Korina Kretu, kura kūrē reģionālo politiku un eiropfondus, komisārs Pjērs Moskovisi - abi ir mūsu politiskās grupas biedri. Es kā vienīgais Latvijas eiroparlamentārietis - sociāldemokrāts mēģināšu viņus pārliecināt. Ir jādara viss iespējams, lai mūsu valstij arī turpmākajos septiņos gados tiktu iedalīti vērtīgi līdzekļi. Tā nebūs tikai nauda! Tās būs darbavietas, investīcijas, attīstība, visbeidzot tā būs iespēja, kuras, visdrīzāk, mūsu valstij citreiz nebūs.

Novēlu Jums veiksmi un paldies par sarunu!

*Apmaksāts

Notikums

“Es gribētu, lai maniem bērniem ir tādas skolotājas!”

Skaidrīte Gugāne

28.oktobrī Rīgā notika Latviešu valodas aģentūras rīkotā konference “Mācību saturs dažādās valodās: CLIL pieeja Latvijas un citu Eiropas valstu izglītībā”. Tajā piedalījās gan augstskolu, gan vispārīgizglītojošo un profesionālo skolu pedagogi, kuri savā darbā jau izmanto vai plāno izmantot CLIL* pieeju, kā arī bilingvālās izglītības eksperti, pētnieki un citi interesenti.

Balvu pamatskolas skolotāja Larisa Krištopanova informē, ka konferencē ar priekšlasījumiem uzstājās gan Latvijas, gan ārvalstu eksperti, kā arī tās dalībniekiem bija iespēja piecās dažādās meistardarbnīcās praktiski iepazīties ar CLIL pieeju. Vienu no darbnīcām vadīja viņas kolēģes - skolotājas Inga Bukša, Dina Kravale un Līgita Bukovska-Pole, kuras stāstīja par valodu apguvi caur spēli, jo tās bērniem vecumā no 1 līdz 12 gadiem ir cieši saistītas ar intelektuālo attīstību, tāpēc saviem skolēniem stundās piedāvā gan kustību, gan intelektuālās spēles. “Iesaistoties spēlē, skolēni mācību saturu apgūst patstāvīgi, reizēm varbūt pat neapjaušot, ka spēles azartā ir apgūtas ne tikai jaunas prasmes, bet jau konkrētas zināšanas,” uzskata visas trīs skolotājas. Viņas arī praktiski iesaistīja Latvijas un diasporas skolotājas dažādās spēlēs un atklāja, kā valodu var apgūt, izmantojot kustības (sportu), zīmējot (vizuālo mākslu), dziedot (mūziku) u.tml. Jāpiebilst, ka konferencē savā pieredzē dalījās skolu pārstāvji no Daugavpils Valsts ģimnāzijas, Andreja Upīša Skrīveru vidusskolas, Austrijas Izglītības ministrijas Profesionālās izglītības departamenta konsultants Francs Mitendorfers, PENTA Jakoba van Lízvelta koledžas (Nīderlande) pasniedzējs Kevins Šaks.

Pēc Balvu pamatskolas skolotāju uzstāšanās kādas prestižas Rīgas skolas skolotāja teica: “Es gribētu, lai manām meitām ir tādas skolotājas!” “Skolas darbu ļoti pozitīvi novērtēja diasporas nedēļas nogales skolu skolotāji, kuri nākotnē domās par sadarbību ar Balvu pamatskolu, jo skolas darbā viņi saskatīja to pieredzi, kas varētu noderēt bērniem, kuri dzīvo ārpus Latvijas, lai viņi ne tikai saglabātu saikni ar dzimteni, bet arī atgriežoties iekļautos Latvijas izglītības sistēmā,” teica L.Krištopanova un piebilda: “Ja visapkārt tiek runāts par jauno kompetenču pieeju izglītībai, tad Balvu pamatskola jau tagad ir ceļā uz to, jo pievērs uzmanību ne tikai zināšanām, bet arī prasmēm un attieksmēm, kā arī prot strādāt saliedētā komandā.”

* CLIL (Content and Language Integrated Learning) jeb mācību saturs un valodas integrēta apguve.

Darīt kopā ar bērnu! “Spēles nav tikai informācijas un zināšanu bāze, bet tām ļoti liela loma ir komunikācijas prasmju attīstīšanā. Skolēni ļoti labprāt iesaistās nodarbībās, kurās ikvienu viedokli uzklasa un virza uz kopīgo mērķu sasniegšanu,” uzskata (foto no kreisās puses) I.Bukša, D.Kravale un L.Bukovska-Pole.

Foto - no personīgā arhīva

Андрей Мамыкин: Еврофонды для Латвии ЭТО ВОЗМОЖНОСТЬ, КОТОРУЮ НЕЛЬЗЯ УПУСТИТЬ

Интервью с депутатом Европейского парламента, главой латвийской делегации в S&D группе Европарламента Андреем Мамыкиным

Нормальному человеку трудно понять, что происходит в Европе. Одни политики и экономисты излучают оптимизм, другие предрекают еще один кризис. К чему готовиться?

-Кризис еще будет продолжаться. Только вместо острой и опасной фазы, в которой он был пару лет после 2008. года, кризис перешел в хроническую болезнь. А хроническая болезнь не лечится одним уколом и парой таблеток. Зачастую надо менять образ жизни, делать упражнения, терпеливо ходить на процедуры. Это требует самодисциплины и смену подхода. Если действовать по старому, то все может закончиться еще одним кризисом - как политическим, так и экономическим.

Европейский союз может развалиться?

-Раньше это казалось фантастикой, а сейчас об этом открыто говорят на самом высоком уровне, а выход Великобритании из ЕС - это просто гудящая сирена.

В чем причина политического кризиса в ЕС?

-Кризис в ЕС будет продолжаться, пока не будет дан ответ на главный вопрос: во что должен превратиться Европейский союз - в единое государство или наоборот надо всю полученную Брюсселем власть вернуть обратно национальным государствам. Он то всех и рассорил. ЕС как Вини-пух, который застрял в норе. Одни тянут его вперед, другие - назад. В результате он продолжает лежать в неудобной позе. Такое промежуточное состояние очень опасное. Кризис с беженцами, кризис с Грецией и даже Парижские теракты стали возможными из-за неспособности принять единые решения.

А почему нельзя все оставить так как есть?

-Вот например, жители стран Шенгенской зоны ездят друг к другу без виз и досмотров. Но если национальные государства продолжают сами охранять свои границы и не справляются с этим, то миллионы нелегальных эмигрантов могут свободно перемещаться внутри ЕС. Но сказав "А", нужно сказать и "Б". Если хотим свободно ездить внутри ЕС, то границы ЕС должна охранять единая пограничная служба и должна быть единая миграционная система. Сделать один шаг и не сделать другие - это то же самое как снести свой маленький дом, а на его месте строить большой, но не досрочив его, жить в нем без окон и дверей.

Чтобы его достроить, должны отдать Брюсселю большую часть своего суверенитета?

-Вот этого они не хотят делать. Тогда второй вариант, идем назад - отменяем Шенгенские соглашения, восстанавливаем контроль на границах. Но тогда надо осознавать, что так выглядит конец ЕС. Европейский союз сохраняется лишь в одном случае - когда он движется в сторону создания федеративного государства, остальные варианты ведут к его уничтожению.

Насколько мы в Латвии зависим от этих процессов? Это ведь большие игры, а у нас свои, наши конкретные интересы.

-Доходы госбюджета Латвии на следующий год около 8 миллиардов евро, из них иностранная финансовая помощь - 1 миллиард 113 миллионов. То есть каждый восьмой евро в госбюджете - это иностранная помощь.

Что это за иностранная помощь?

-Это деньги европейских фондов. В последние 12 лет на них строились практически все дороги в стране, заменялись коммуникации, утеплялись школы, больницы и детские сады, предприятия покупали оборудование, безработные и молодежь обучались новым профессиям. Это гигантские инвестиции, которые ни государство, ни самоуправления не могут себе позволить.

А что будет, если Латвия будет жить на свои доходы?

-Без денег европейских фондов у нас с 2008. года и до 2018. года продолжалось бы падение ВВП и только после начался бы очень вялый рост. Иными словами, нынешний рост поддерживается благодаря инвестициям из европейских фондов и тому долгосрочному эффекту, который они дают. Плохая новость в том, что эти деньги нам гарантированы только до 2020. года.

Что будет дальше?

-Сейчас начинается работа над формированием еврофондов на период после 2020. года. Есть несколько причин, по которым Латвии могут существенно уменьшить финансирование - это выход Великобритании, которая платила в Европейский бюджет больше, чем получила; в Европейский союз вступили новые бедные страны, которые тоже претендуют на помощь из этих фондов, наконец может поменяться позиция населения стран - доноров, например, Германии, которые нам и

дают эти деньги. А ведь они очень недовольны отсутствием солидарности стран Восточной Европы в вопросе беженцев.

За деньги для будущих инвестиций нам придется побороться. В этом вопросе очень важна позиция группы социал-демократов в Европейском парламенте. Это вторая по величине группа и входит в правящую коалицию. Комиссар Корина Крету, которая занимается региональным развитием, а следовательно и еврофондами, и курирующий экономику ЕС, комиссар Пьер Московиси - из нашей политической группы. Я как единственный депутат от Латвии в группе социал-демократов буду стараться их убедить. Необходимо сделать все возможное, чтобы нашей стране и в следующие семь лет были выделены значительные деньги. Это не просто деньги, это рабочие места, это инвестиции, это развитие, это возможность, другой которой у нашей страны скорее всего не будет.

Удачи вам и спасибо за разговор.

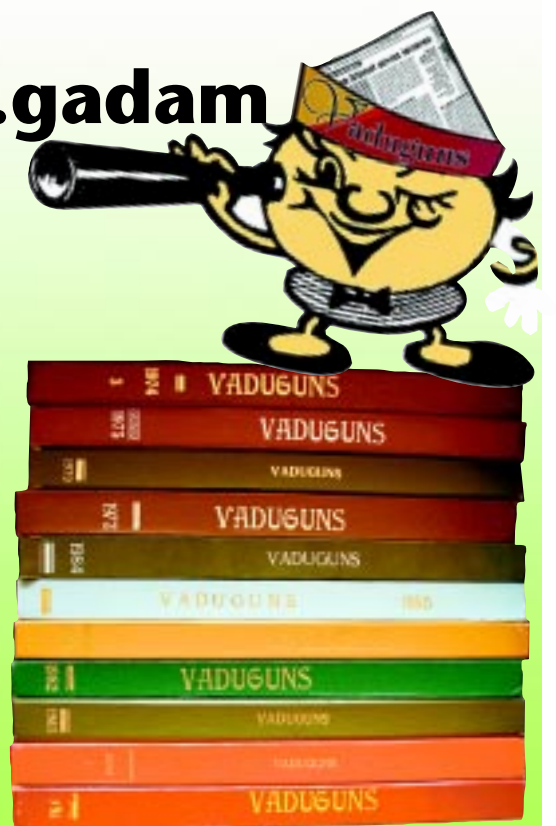
*Apmaksāts

Vaduguns abonēšanas cenas 2017.gadam

Abonēšanas cenas EUR			
Abonēšanas periods	Fiziskām personām	Juridiskām personām	Fiziskām personām 2016.gada 12 mēnešu abonentiem
1 mēnesis	5.22	6.50	4.70
3 mēneši	15.56	19.50	14.00
6 mēneši	30.00	37.50	27.00
12 mēneši	57.78	72.00	52.00

Abonē "Vaduguni" uzreiz visam gadam par EUR 52.00 - ietaupīsi EUR 4.40

Abonē "Vaduguni" 2017.gadam līdz 23.decembrim un dāvanā saņemsi "Vaduguns" kalendāru!

Jaundzimušie

Vienbalsīgi nolemts – būs Artūrs! 21.oktobrī pulksten 13.40 piedzima puika. Svars – 3,305kg, garums 53cm. Puisēna mamma Zane Laure dzīvo Smiltēnē un šis ir viņas pirmais bērniņš. “Jau kopš pirmajām grūtniecības dienām mani nepameta nojauta, ka gaidām puisīti. Kad ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere to paziņoja, mani pārņēma prieks,” atzīst jaunā māmiņa. Nākamais uzdevums pēc tam, kad kļuva zināms gaidāmā bērniņa dzimums, protams, bija vārda došana. Kopā ar bērniņa tēti Ivaru Zane rūpīgi šķirstīja vārdadienu kalendāru un meklēja piemērotāko variantu. Tiesa gan, topošajiem vecākiem bija viena vēlme – viņi gribēja, lai dēlam vārdiņsvētki iekrīt kādā no gada siltākajiem mēnešiem un lai tas ir latvisks vārds. “Tā mēs apstājāmies pie vārda Artūrs, kas, šķiet, atbilst visiem iepriekš izvēlētajiem kritērijiem. Turklāt mums abiem tas ļoti patīk,” atzīst Zane. Jaunā māmiņa stāsta, ka medicīnu noliktais dzemdību datums bija 23.oktobris, taču puika piedzima divas dienas ātrāk, turklāt nu jau aizsaulē aizgājušā Zanes tēva dzimšanas dienā. “Savukārt 20.oktobrī dzimšanas diena bija manam vectēvam. Sanāk, ka ar savu piedzimšanu mazmazdēliņš viņam šogad būs pasniedzis vislabāko dāvanu,” secina Zane.

Vēl dzimuši:

1.novembrī pulksten 4.18 piedzima puika. Svars - 3,705kg, garums 55cm. Puisēna mamma Anda Tropa

Starp Edvardu un Sebastianu izvēlējās Sebastianu. 26.oktobrī pulksten 23.48 piedzima puika. Svars – 3,510kg, garums 53cm. Puisēna mamma Ginta Kolocilina no Alūksnes novada Liepnas pagasta stāsta, ka šis ir viņas pirmais bērniņš. “Sākumā biju noskaņojusies, ka būs meitiņa, taču otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzināju, ka tomēr gaidām puisīti. Taču es par to tikai priecājos, jo, iespējams, otro sagaidāsim meitiņu,” optimistiski teic jaundzimušā mamma. Tiklīdz kļuva zināms gaidāmā bērniņa dzimums, Ginta ar draugu Viktoru ķērās pie atbildīgā vārda došanas uzdevuma. Sākumā padomā bija vārdi Sebastians un Edvards, no kuriem pēc ilgstošām pārdomām topošie vecāki tomēr izvēlējās Sebastianu. “Pirmā, kam paziņoju par dēla dzimšanu, bija mana mamma. Lai arī pulkstenis jau bija pāri pusnaktij, piezvanīju viņai un laimīgi paziņoju, ka mamma beidzot nonākusi jaunā statusā un nu ir vecmāmiņa. Viņa katru dienu man zvana uz slimnīcu un jautā, kā mums abiem klājas,” teic Ginta. Jaunā māmiņa ļoti priecājas par dēliņa dzimšanu un stāsta, ka puika pēc skata ir dikti līdzīgs tētim Viktoram - tikpat tumšiem matiem un tādiem pat sejas vaibstiem.

dzīvo Madonā.

2.novembrī pulksten 11.37 piedzima puika. Svars -

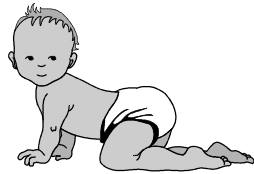

Ģimenes pastarīti nosauc par Elisū. 27.oktobrī pulksten 22.46 piedzima meitenīte. Svars – 3,360kg, garums 54cm. Meitenītes mammai Viditai Šimkus no Gulbenes novada Lejasciema pagasta šis ir trešais bērniņš. “Mazo māsiņu ar nepacietību mājās gaida lielākie bērni – 9 gadus vecā Renāte un dēls Renārs, kuram ir 8 gadi,” stāsta nu jau trīs bērnu mamma. Jautāta, vai arī ar trešo bērniņu Vidita turpinās iesāktu tradīciju bērnu vārdus izvēlēties ar vienādiem burtiem, jaunā māmiņa teic, ka šoreiz laikam tā nenotiks: “Vispirms gan jāteic, ka šo tradīciju iedibināja mana mamma, kura mūs ar brāli nosauca vārdos, kas sākas ar burtu ‘V’ – mani par Viditu, savukārt brāli par Vidvudu. Ar vīru Aivaru esam nolēmuši, ka jaundzimušo sauksim par Elisū.” Izrādās, pirmajiem diviem bērniem jaunie vecāki vārdus domāja kopā, savukārt šoreiz tas bija Viditas uzdevums. Jaunā māmiņa stāsta, ka skolas laikā medmāsiņu sauca par Elisū – kopš tā laika viņai šis skaistais vārds palicis prātā. Tagad tā sauks ģimenes pastarīti. “Turklāt pārējie ģimenes locekļi manu izvēli labprāt atbalstīja, jo šis vārdiņš patīk visiem,” apgalvo Vidita Šimkus no Lejasciema pagasta.

3,480kg, garums 52cm. Puisēna mamma Agija Glāzniece dzīvo Gulbenes novada Stāmerienas pagastā.

Oktobrī

Reģistrēti jaundzimušie

VIĻAKAS NOVADĀ Viļakas pilsētā

Fabians Lūkass Meņģelis (dzimis 8.oktobrī)

Žiguru pagastā

Justīne Barbaniška (dzimusi 9.oktobrī)

BALVU NOVADĀ

Paula Grende (dzimusi 12.oktobrī)
Aleks Kikučs (dzimis 4.oktobrī)
Markuss Limanāns (dzimis 12.oktobrī)
Gustavs Logins (dzimis 23.oktobrī)
Andrejs Miķelsons (dzimis 26.septembrī)
Jaroslavs Nekraševičs (dzimis 19.oktobrī)
Renāts Petrovs (dzimis 11.oktobrī)
Santa Pužule (dzimusi 25.septembrī)

Reģistrētas laulības

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā

Anna Apine un Ainis Baltais

Bērzu Romas katoļu baznīcā

Ilze Rumjanceva un Aivars Vasilāns

Krišjāņu Romas katoļu baznīcā

Gunta Gricāne un Aigars Ločmelis

Rugāju novada Dzimtsarakstu nodaļā

Ināra Supe un Aldis Sprinģis

Alīna Čakāne un Arturs Voits

Reģistrēti mirušie

BALTINAVAS NOVADĀ

Anna Mežale (1922.g.)

RUGĀJU NOVADĀ

Lazdukalna pagastā

Lucija Boža (1937.g.)

VIĻAKAS NOVADĀ

Kupravas pagastā

Jānis Barsovs (1948.g.)
Nataļja Jegorova (1932.g.)

Šķilbēnu pagastā

Malvīne Pužule (1925.g.)
Malvīna Supe (1931.g.)

Žiguru pagastā

Jadvīga Mišjuka (1943.g.)
Marija Lauskiniece (1943.g.)

Viļakas pilsētā

Olga Serebreņicka (1922.g.)
Valerijans Rundzāns (1930.g.)
Leons Šaicāns (1960.g.)

BALVU NOVADĀ

Balvu pagastā

Marta Avotiņa (1929.g.)
Antons Jasinskis (1932.g.)
Marija Lazdiņa (1943.g.)

Briežuciema pagastā

Anna Gabrāne (1931.g.)

Kubulu pagastā

Zinaīda Leišavniece (1934.g.)

Tilžas pagastā

Inta Vīcupe (1938.g.)

Vectilžas pagastā

Janīna Kristapa (1944.g.)

Balvu pilsētā

Aleksandra Andrejeva (1935.g.)
Staņislavs Bukšs (1948.g.)
Česlavs Jānis Delves (1936.g.)
Aleksandrs Kuropatkīns (1973.g.)
Roberts Leišavnieks (1937.g.)
Jānis Logins (1955.g.)
Pēteris Razgulovs (1954.g.)
Viktors Vasiļjevs (1946.g.)
Pēteris Dzenis (1936.g.)
Jevgenija Veselova (1948.g.)
Elmārs Stērstiņš (1944.g.)

Par to rakstījām

Beidzot tiek savā pagalmā!

Ingrīda Zinkovska

Pirms gada "Vaduguns" rakstīja par konfliktu Balvu novada Kubulu pagastā, kura rezultātā zemes īpašnieks pārraka ceļu, pa kuru ilgu gadu uz savām mājām bija braukuši "Opornieku" iedzīvotāji. Tobrīd jauna ģimene ar diviem nepilngadīgiem bērniem palika savdabīgā "ielenkumā" - no vienas puses upe, bet no otras puses mežs. Nokļūt mājās un izkļūt no tām varēja tikai, ejot gar upes malu pa tā saukto "tauvas joslu". Piekļūt mājai ar transporta līdzekli nebija iespējams, pat ja atgadītos kāda nelaime, piemēram, ugunsgrēks. Vienīgā "laime" bija tā, ka dienā, kad zemes īpašnieks pārraka ceļu, automašīna neatradās mājās, tādēļ to varēja izmantot braukšanai uz pagasta centru, pilsētu vai tālāk. "Opornieku" saimniece pēc palīdzības griezās pagastā, novadā, policijā, kā arī iesniedza prasību tiesā par ceļa servitūtu.

Tagad, kad pagājis gads, beidzot "Opornieku" iemītnieki var tikt mājās ar automašīnu. Upē ielikta caurteka, ceļš līdz upei iekļauts pašvaldības ceļu sarakstā, nogriežoties no ceļa uz upes malu, izveidota nobrauktuve. "Opornieku" saimniece S.Graudiņa stāsta, ka tiesāšanās par servitūta ceļu neko nav devusi, jo nav izdevies pierādīt (nav saglabājušies dokumenti), ka tilts pāri upei savulaik būvēts ar pašvaldības finansiālu palīdzību. Zemes īpašnieks R.Kozlovskis pastāvējis uz to, ka tiltu būvējis viņš ar saviem materiāliem, par saviem līdzekļiem. "Ja mani nelaiž pāri tiltam, tad man nebija arī jēgas cīnīties par tiem zemes metriem gar upes malu, kas it kā varēja būt servitūta ceļš," viņa saka. Tādēļ turpmākais problēmas risinājums bija, vai ģimenei spēs palīdzēt pašvaldība, nodrošinot pārklūšanu pāri upei, vai pārējie zemes īpašnieki būs ar mieru, ka ceļš un nobrauktuve šķērsos viņu zemes īpašumus.

Process ieilga, bet rudens beigās, oktobrī, upē tomēr ielika caurteku un līdz mājām varēja nokļūt ar transportu. S.Graudiņa ir pateikusi paldies tiem cilvēkiem un amatpersonām, kas palīdzēja un atbalstīja, lai ceļš būtu. Ļoti gan gribējies, lai tas būtu noticis ātrāk, pļaujas laikā, kad pēc lietavām bija dažas saulainas dienas un zemnieki visapkārt kūla labību. "Mums graudi bija ļoti labi, labība nebija sakritusi veldrē, vārpas turējās gaisā, bet ar kombainu "Opornieku" mājās nevarēja tikt. Tagad sēkla būs jāpērk," atzīst saimniece. Remontu prasa arī piemājas ceļš, kas tagad uz pārbrauktuvi pāri upei novirzījies citā vietā. Saimnieki iegādājušies grants kravu, bet tās izlīdzināšanai nav labākais laiks.

Kāpēc process ievilkās, "Vadugunij" paskaidroja Balvu novada pašvaldības izpilddirektore vietnieks JĀNIS ROGINSKIS: "Vēl vasaras sākumā konflikta dalībnieki tiesājās, bet tas nedeļa cerēto rezultātu. Lai "Opornieku" iedzīvotāji nokļūtu mājās vai izbrauktu no tām, viņiem jāšķērso vēl vairāku īpašnieku zemes. Pašvaldība uzrunāja zemes īpašniekus, vai viņi neiebilst nodot lietošanā pašvaldībai ceļu, kas šķērso viņu īpašumu. Remontēt ceļu privātīpašumā pašvaldība nedrīkst! Sarežģījās jautājums ar caurtekām. Pārbrauktuves izbūvei bija iespējams izmantot izskalotu caurteku, pārvietojot to no citas vietas upē, taču atsevišķi zemes īpašnieki nepiekrīta tam, - ja nu pašiem kādreiz ievajagas! Caurteku jautājumu atrisināja firma, kura veica pārbrauktuves izbūvi. Pagaidu būve ar divām caurtekām pāri upei un nobrauktuve pašvaldībai izmaksāja aptuveni 10 000 eiro. Gājām iedzīvotājiem pretī, jo ģimene ir arī bērni, kuri apmeklē skolu."

Foto - A.Kirsanovs

Šoruden. Pāri upei uz no mājām "Opornieku" iedzīvotāji tagad var nokļūt, izmantojot pārbrauktuvi pāri upei, kas izbūvēta, izmantojot divas caurtekas. Upe ir paplašināta, lai pavasarī ūdens caurtekas neizskalotu. Līdz upei tagad ir pašvaldības ceļš, bet otrā pusē atrodas piemājas ceļš, kas to īpašniekiem jālabo pašiem. Viņi arī iegādājušies grants kravu. Tikai šoruden strauji uznāca sniegs.

Foto - A.Kirsanovs

Pērn rudenī. Pagājušā gada septembrī "Opornieku" iedzīvotāji secināja, ka ceļš, pa kuru bija braukuši ilgu gadu, pārrakts vairākās vietās, bet ceļa sākumā uzlikta zīme "Privātīpašums. Iebraukt aizliegts!"

Aktuāli

Arī Balvu uzņēmēji paraksta vēstuli valdībai

Maruta Sprudzāne

Mūspuses novadu 43 uzņēmēji atbalsta Cēsu uzņēmēju kluba iniciatīvu nosūtīt vēstuli valdībai. Tās pamatā ir iebildumi par valsts sociālās apdrošināšanas maksājumu piemērošanu no minimālās algas gadījumos, kad uzņēmējs nodarbina darba ņēmēju nepilnu darba laiku. Šis jautājums faktiski skar gandrīz visus mazos uzņēmējus, tādēļ cēsinieki aicina iestāties par likuma spēkā stāšanās atlikšanu un tā koriģēšanu.

Cēsu uzņēmēju kluba prezidents Arkādijs Suškins aicina pievērst uzmanību 2015.gada 30.novembrī pieņemtajiem grozījumiem likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu". Šajos grozījumos izveidots jauns pants 20.3, kas stāsies spēkā 2017.gada 1.janvārī.

Panta 2.daļa nosaka: "Ja aprēķinātais obligāto iemaksu objekts ir mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu, obligātās iemaksas no starpības starp Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru un atbilstoši šā likuma 14.panta pirmajai daļai aprēķināto obligāto iemaksu objektu aprēķina un no saviem līdzekļiem veic darba devējs, izņemot darba devēju - mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju. Darba devējs obligāto iemaksu starpību aprēķina, ievērojot šā likuma 20.panta pirmajā, otrajā, trešajā un ceturtajā daļā noteikto. Aprēķināto starpību pilnā apmērā darba devējs no saviem līdzekļiem iemaksā šā likuma 21.panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā."

Grozījumu rezultātā uzņēmējiem, kuri nodarbina darbiniekus nepilnu darba laiku, būs jāmaksā par viņiem valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi (VSAOI) no minimālās algas. Jāsaprot, ka šie likuma grozījumi skar mazos uzņēmējus, jo tieši to ekonomiskā situācija neļauj nodarbināt darbi-

niekus pilnu darba laiku - pašizmaksas aprēķini, nepietiekams pircēju, pakalpojumu ņēmēju skaits un vēl citi iemesli. Tāpēc uzņēmēji uzskata, ka šī likuma grozījumu norma ir jāatceļ, jo tādā veidā var iznīcināt mazo uzņēmēju, radot nevienlīdzīgu konkurenci, liedzot veikt uzņēmējdarbību neadekvāto nodokļu pieauguma dēļ.

Cēsu Uzņēmēju kluba prezidents min daudzus uzņēmējdarbības piemērus, kad nodarbina nepilna laika darbiniekus, kuri neietilpst noteiktajā atvieglojumu kategorijā, bet kuri ir vitāli svarīgi saimnieciskajā darbībā. Piemēram, bērnu preču tirdzniecība, kur māmiņas strādā nepilnu slodzi, lauku reģionos daudzi uzņēmumi nestrādā 8 stundas dienā, uzņēmēji, kas nodrošina apkopēju servisu, izmanto darbaspēku tikai nepilnam darba laikam, arī liela daļa grāmatvežu strādā nepilnu darba laiku vairākos uzņēmumos, laukos gateri nestrādā regulārā ciklā. Līdzīgu piemēru reālajā dzīvē daudz.

Kluba prezidents uzsver, ka nav saprotami minētā likuma panta 10.daļas atvieglojumi noteiktām personu kategorijām, jo arī citi nodarbinātie - veselie, nepensionāri, arī tie, kuri nav notiesāti, - kas veic nepilnas slodzes darbu, ir tiesīgi strādāt un saņemt atlīdzību. Šo grozījumu rezultātā pārējie nodarbinātie, kuri nav minēti atvieglojumu sarakstā, tiks diskriminēti pret 10.daļā norādītajām personām. Uzņēmējdarbības piemēri liecina, kā uzskata Uzņēmēju kluba prezidents, ka likuma grozījumu rezultātā noteiktais nodokļu slogs veicinās uzņēmējdarbības ierobežošanu, samazinās mazo uzņēmēju konkurētspēju. Uzņēmēji, kuri maksās nodokli pēc 20.3 panta, būs diskriminēti pret uzņēmējiem, kuri maksās saskaņā ar 14.pantu, tādējādi radot atšķirīgu nodokļa likmes sadalījumu starp darba devēju un darba ņēmēju. Rezultātā nepilna darba laika nodarbināto darba devējs maksās lielāku VSAOI nekā uzņēmējs, kurš nodarbina darbiniekus, kuru alga pārsniedz minimālo algu. Izdarīti secinājumi, ka faktiski būs jāmaksā

VSAOI par praktiski nepaveiktu darbu, nesaražotu produkciju, neveiktu pakalpojumu un šie likuma grozījumi būtībā ir slēpta nodokļu (apjoma) palielināšana.

Arī Balvu puses uzņēmēji uzskata, ka likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 20.3 panta spēkā esamība ir jāatceļ uz vēlāku laiku vai arī jāizņem no likuma redakcijas. Tas pats attiecas arī uz likuma "Par mikrouzņēmumu nodokli" tiesisko regulējumu attiecībā uz VSAOI maksājumiem.

Ne jau tāpēc, ka negribam

Balvu uzņēmējs ANDRIS

KINDZULIS: -Nav runa, ka nevēlamies maksāt nodokļus. Taču uzņēmumos ir dažāda situācija. Pie manis, piemēram, strādā šoferi, kuriem ir vēl otra darbavieta. Piekritu, ka būtu jāmaksā sociālās iemaksas no minimālās algas, bet kā būt situācijā, ja reāli darbiniekam ir divas vai pat trīs darbavietas, bet es viņam maksāju algu par nostrādātajām stundām?

Negribu teikt, ka nevajag šādu likumu, bet vajag spriest saprātīgi. Mums, darba devējiem, tas būs apgrūtinājums, kad atkal jāmaksā. Līdzīgi kā pērn uzkrīta sniegs no skaidrām debesīm, kad vairāk nekā uz pusi palielināja transporta nodokli kravas auto. Uzskatu, ka mūsu uzņēmējiem noteikti jāparaksta šī vēstule ar prasību, ko ierosinājuši cēsinieki.

Jaunākie žurnālu numuri

Dari Pats

Radīts ar motorzāģi. "Internetā trāpīju uz video, kur viens mežnieks kaut ko dīvaini zāģēja savā pagalmā. Kļuva interesanti: ko viņš dara? Skatos, skatos, bet šis ņem un beigās pūci izzāģē! Tas bija kā klikšķis: vai es sliktāks, vai? Nolēmu pamēģināt," savā Avenčiema pagalmā, kas vienlaikus ir arī koka tēlniecības brīvdabas darbnīca, aicina Vilnis Krasovskis, ikdienā profesionāls mežsargdātājs. Ķēdes motorzāģa vadību Vilnis ir apguvis līdz smalkākajām niansēm un tagad šo meistarību liek lietā, veidojot koka tēlus: lāčus, pūces, zirgus, ērgļus, ežus, vilkus...

Atsegt vecās, skaistās griestu sijas. Kuram gan nepatīk masīvas koka pārseguma sijas griestos?! Kantrī stila klasika, kas jebkurai mājai piešķir īpašu auru. Turklāt siju atsegšana palielina arī telpas augstumu, Ziemassvētkos varēsiet uzslīdēt augstāku egli! Piedāvājam paraugu, kā var atsegt masīvkoka sijas iepriekš apšūtos, apmestos griestos. Ja jūsu mājā ir koka pārsegumi, arī jūsu griestos slēpjas līdzīgas sijas!

Sols no betona un koka. Skaistule un briesmonis - tā var raksturot "Dari Pats" piedāvāto sola konstrukciju: augstvērtīga cietkoksne ar elegantu rakstu un raupjš betons. Šāda sola izgatavošana ir pa spēkam ikvienam amatierim, un abi materiāli lieliski sader kopā.

Sagatavojieties rudens lietavām.

Jaunas ārdurvis. Nekas nav mūžīgs, un arī mājas ārdurvis kādreiz nolietojas un prasās pēc nomaiņas. Jaunas durvis ne tikai uzlabo fasādes kopskatu, bet arī labāk tur siltumu un uzlabo mājokļa drošību. Un, ja vēlaties, lai jūsu māja izskatītos glīta un sakopta, jaunu ārdurvju ielikšana bieži vien ir taisnākais ceļš uz šo mērķi. To izskats burtiski rada pirmo iespaidu par māju viesiem... "Dari Pats" atklāj durvju nomaiņas procesu soli pa solim!

Ritdienas materiāls: superizolācija. Fenolisko putu plātnes - šobrīd efektīvākais siltumizolācijas materiāls, kas nonācis līdz masveida ražošanai! Tātad fenolisko putu plātnes piedāvā aptuveni divreiz efektīvāku siltumizolāciju nekā šodienas tradicionālie materiāli. Tas nozīmē, ka to pašu efektu var sasniegt ar uz pusi plānāku izolācijas slāni... Piedāvājam praktisku paraugdemonstrējumu, siltinot māju ar fenolisko putu plātnēm.

Dārza Pasaule

Dārza darbu praktisko padomu ceļvedis atgādina, kā tehnika jāgatavo ziemai un kā jāizvēlas jaunas šķēres dārza darbiem.

Kā vasaras garo darbdienu māktajiem dārzkopjiem tagad pielabināt miegu, stāsta farmaceite Viņa Eniņa.

Mazas un apaļas, slaidas, ātraudzīgas - tūjas. Kas jādara, lai tās labāk izskatās, žurnāls stāsta pastāvīgajā rubrikā "Kolekcijas augs".

Ainavu dārzs ar objektiem - kādu to šovasar redzēja fotogrāfs un žurnāliste? Rādām arī saviem lasītājiem - šoreiz Īras un Svena Rasu brīnišķīgais dārzs Raiskuma "Rožlejās".

2016. gada skaistākās peonijas. Šo peoniju skaistumu neuzslavē katrā izdevumā, tomēr tās ir novērtējuma cienīgas. Gribat redzēt?

Saruna ar speciālistu novembrī - ar puķu rūpnīcas saimnieku no Jēkabpils puses, vienu no Latvijas podu puķu audzētāvas "Sedumi" īpašniekiem Sarmi Kalniņu. Viņu ziedētājas ir vai visos pārtikas un dārzlietu lielveikalos.

Vēlreiz par neparastiem augiem. Tiem rozīnes aug kokā. Koks kā koks, bet zaros gardumi.

Kļavas ar saldu sulu! Visas tādas nav. Nacionālā botāniskā dārza speciāliste Aiva Bojāre stāsta par saldākajām kļavām. Vai jums tāda jau ir? Sulu tecināsiet? Ja nav, pavasarī vērts iestādīt.

Kāposti šogad labi auga, bet ne visu vēlo šķirņu galviņas der skābēšanai. Dārzenkope Mārīte Gailīte skaidro, kurus nākamavas vērts sēt vai stādīt, lai rudenī garšīgi ieskābētu. Un kad tie jānovāc?

Topinambūri kartupeļu vietā? Indiāņi jau sen zina to vērtību, bet mums nepatīk nelīdzenā virsma, ko grūti nomizot. Bet ir vērts censties, jo tie ir vērtīgi gan salātos, gan sacepumā, veselīgi, tos viegli audzēt, turklāt stādīt var pat tagad, jo pat -35 grādu sals neko sliktu tiem nevar padarīt.

Pastkastīte - mājas vizītkarte. Kāda ir jūsējā? Drīz pasts sāks izplatīt jauna veida pastkastītes.

Prātnieks

8. kārta

Šajā gadā konkursa "Prātnieks" minētājiem atbildes būs jāmeklē daiļliteratūrā. Pie Jums reizi mēnesī dosies kāds rakstnieks, kāds romāns vai kāds literārais tēls. Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas pieaugušo abonementā. Veiksmi minētājiem!

Viņa nist pelēcību, bet ikdienai mēdz būt pelēcības nokrāsa. Ir vajadzīgs brīnums, kas izkļiedē ikdienas pelēcību, ir vajadzīgs zilais dzintars.

Rakstniecei Dainai Avotiņai - 90

manas māsiņas Ainas Jēriņas stāstītā". 1999.gadā iznākusi rakstniece autobiogrāfija. Nosauciet šo grāmatu!

4. 2008.gadā no Lietuvas prezidenta Valda Adamkus

1. D.Avotiņa diezgan vēlu sāka publicēties. Kur un kad nopublicēja viņas pirmo dzejoli?

2. Nosauciet komponista vārdu, kurš savulaik komponējis viņas dzeju!

3. "Visu, ko šeit stāstu, esmu smēlusi galvenokārt pati no savas atmiņas, tiesa, varbūt dažu labu reizi neprecīzas, tāpat arī no šādiem tādiem veciem pierakstiem un no

D.Avotiņa saņēmusi ordeni. Kāds tas bija un par ko tika piešķirts?

5. Kādās valodās tulkots autores liriskais stāsts "Zuze"?

6. 2015.gadā izdota D.Avotiņas grāmata "Mani spēka pilāri", kurā apkopotas vēstules un mazi atmiņu komentāri. Atmiņu grāmatā rakstniece stāsta par diviem mūsu tautas garīgajiem pilāriem. Nosauciet viņus!

Atbildes uz 8. konkursa jautājumiem gaidīsim līdz 1.decembrim Balvu Centrālās bibliotēkas pieaugušo abonementā (Tirgus ielā 7, Balvi, LV-4501) vai elektroniski uz e-pastu: abonements@balvurcb.lv.

Balvu uzvarētājam nodrošina veikals "Zvaigzne ABC" Balvos. Vairāku pareizo atbilžu gadījumā veiksminieks tiks izlozēts.

7. kārtas atbildes

1. Latvijas Ārlietu ministrijā. 2. Aicina sievietes ziedot vērtslietas Latvijas armijas vajadzībām. 3. Aspazija un Rainis. 4. "Iedzimtais grēks". 5. "Jūgā" un "Sfinksa". 6. "Dzintar-zeme".

Pareizas atbildes iesūtījuši: V.Ločmele, I.Homko, I.Svilāne, A.Mičule, A.Ruduks, D.Zelča, Z.Pulča, J.Pošeika, J.Usāns, O.Zelča, A.Jugane.

Uzvarētāja šajā mēnesī ir IRĒNA SVILĀNE (Lazdukalns). Apgāda Zvaigzne ABC sagādāto balvu var saņemt Balvu CB abonementā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Lai ripo! Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Prieks par lapkriti. Iesūtīja Leontīna Dukaļska no Balviem.

Paciņa gatava. Iesūtīja Jānis Kuprišs.

Rudeni atceroties. Iesūtīja Salvis Dundenieks no Bērzpils pagasta.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Pierobežā

Kā dzīvojam?

Laikraksts "Vaduguns" turpina rakstu sēriju "Kā dzīvojam?" par dzīvi pierobežā mūspuses novados. Tie ir stāsti par mūsu pašu novadu iedzīvotājiem, kuru ikdienas gaitas un dzīves apstākļi ir atspulgs daļai no Latvijas lauku drūmās realitātes.

Ar 47 gadus veco JĀNI LOGINU tiekamies pagājušās nedēļas nogalē, kad dodamies uz kādu lauku saimniecību Viļakas novadā, kur mājas saimnieki par viņu uzņēmušies rūpes jau vairāk nekā divdesmit gadus. Šķiet, vēl neesam piebraukuši pie viņa nu jau ilggadējās dzīvesvietas, kā jau dzirdam atveramies mājas durvis un pa pagalmu, zem kājām sniegam gurstot, mums pretī apņēmīgi izsoļo Jānis un viesmīlīgi sveicina. No pirmā acu uzmetiena – pieticīgs vīrs. Tāds viņš arī ir – labestīgs, vienkāršs un, kā saka mājas saimnieki, īsts mājas gariņš. Vēl pārmijam pāris vārdus un esam mašīnā iekšā, lai dotos uz Jāņa dzimtajām mājām, kas atrodas burtiski piecu minūšu brauciena attālumā no viņa pašreizējās dzīvesvietas. Tad arī kļūst skaidrs, ka pieticība ir tikai viena no Jāņa rakstura īpašībām, kurš, lai arī vairākkārt kopīgi secinām, ka dzīve nūdien nav rožu dārzs, atklātā sarunā un ar sev raksturīgo humora dzirksti ļauj labāk iepazīt savu dzīves gājumu un dzīves apstākļus savās dzimtajās mājās.

Jānis stāsta, ka savulaik attēlos redzamajās mājās dzīvoja viņa vecvecāki un māte Albīna. Bija arī laiki, kad mājas iedzīvotāji uzturēja saimniecību – gan govīs, gan aitas. Tomēr, lai arī tagad dzīves apstākļi Jāņa dzimtajās mājās nav tie piemērotākie un daļa no mājām ir pilnībā sabrukusi, Jānis, iestājoties siltajiem vasaras mēnešiem, spītīgi atgriezās uz dzīvi šajās mājās. Tas arī saprotams, jo ar tām viņam saistās liela daļa dzīves atmiņu: "Kad vasarā dienas garākas, šajās mājās netrūkst arī darbiņu, kas jāpaveic. Tā jau nevar – atrākt uz mājām un uzreiz gultā iekšā. Jānopļauj kaut vai pagalms, lai māja būtu skaistāka. Rokas klēpī salicis nesēžu," stāsta Jānis.

Viņš piebilst, ka savulaik skolā Viļakā pabeidza astoņas klases, pēc tam apguva elektromontiera profesiju, strādāja gan sovhozā, gan mežniecībā un arī vairākus gadus par pastnieku Viļakā. Turpinājumā dzīves ceļi Jāni aizveda pie māju saimniekiem, kur Jānis dzīvo jau vairāk nekā divus gadus desmitus. Ko gan tur slēpt, - māju saimnieki stāsta, ka Jāņa paņemšanu savā aprūpē veicināja arī viņa pārlietu lielā iedzēršana, jo, tā turpinot, Jāņa dzīves ceļi varēja iegrozīties krietni citādāk. To atzīst arī pats Jānis, uzreiz gan piebilstot, ka to draņķa alkoholu mutē nav ņēmis jau desmit gadus, jo sapratis, ka labu tas dzīvē nenes. Savukārt salīdzinot kādreizējo dzīvi ar iedzīvotāju labklājību mūsdienās, Jānis atzīst, ka par politiku īpaši neinteresējas, arī par varasvīru atbalstu laukiem neņemas spriest. To var arī saprast, jo pie pašreizējiem dzīves apstākļiem šādas problēmas nav Jāņa aktuālāko jautājumu sarakstā. Jānis ir ļoti pateicīgs māju saimniekiem, kuri viņu paņēmuši savā

aprūpē – viņš ir labi paēdis, izguldīts, nepieciešamības gadījumā apārstēts, izvadāts uz pilsētu, un dzīve pie silta mājas pavarda tagad viņam ir ikdiena. Tajā pašā laikā Jānis atzīst, ka bez pastiprinātas interese par politiku viss redzams arī paša acīm. "Savulaik dzīve laukos kūsāja, arī darbu varēja vieglāk dabūt. Tagad no daudzajiem iedzīvotājiem laukos sen kā vairs nav ne miņas, arī bezdarbs liels, pat cilvēkiem, kuri pabeiguši augstākās skolas," spriež Jānis.

Kad viss runājams, šķiet, izrunāts, pirms atvadišanās Jānis steidz pasniegt mājas saimnieku sarūpēto maisu ar āboliem. Pēc pēdējiem laba vēlējumiem pārņem divējādas sajūtas. Lai arī kāda iepriekšējā dzīves bagāža un, iespējams, arī netikumi piemīt vai piemituši šādu stāstu galvenajiem varoņiem, viņu neuzspēlētā pieticība liek domāt, ka varbūt arī neapzināti, bet, šķiet, daļai šādu iedzīvotāju sen kā zudusi ticība, ka Latvijas laukos iespējams dzīvot labāk. Vēl jo vairāk brīžos, kad, pēc iedzīvotāju stāstītā, ir arī vietas, kur tikpat nepiemērotos dzīves apstākļos dzīve elektrības spuldzītes vietā rit bālā sveču gaismā.

Dzīvojamā istaba. Ko gan tur slēpt, Jānis ar savas pašreizējās dzīvesvietas saimnieku izpalīdzīgu roku istabu pirms tās izrādīšanas uzkopa, jo pārliecināts, ka par ciemiņu viesmīlību jā rūpējas. Savukārt māju saimnieki, kurā Jānis dzīvo gada aukstajos mēnešos, stāsta, ka viņš šo vairāk nekā divdesmit gadu laikā kļuvis kā radnieks un viņi vairs nevar iedomāties dzīvi bez Jāņa.

Foto - A. Ločmelis

Foto - A. Ločmelis

Lai arī par Jāni rūpējas gādīgi saimnieki, viņš spriež, ka būtu priecīgs arī par kādas malkas pagales sagādi no vietējo iestāžu puses.

Foto - A. Ločmelis

Dzimtās mājas. Jautāts, kas ir laime, Jānis spriež, ka materiālās vērtības dzīvē nav galvenais. Viņaprāt, dzīves laime ir laba veselība, jo bez tās ikdienas gaitas un nepieciešamo darbu padarīšana nav iedomājama. Arī attiecības ar Dievu Jānim nav svešas, jo, kā viņš stāsta, ir katoļticīgs, regulāri *parunājas* ar Dievu, arī baušļus ikdienā ievēro.

Informē policija

No 31.oktobra līdz 6.novembrim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā sastādīti četri administratīvā pārkāpuma protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā. Sīkā huligānisma gadījumi nav konstatēti, bet septiņas reizes policijas darbinieki izbrauca uz ģimenes vai sadzīves rakstura konfliktiem un reģistrēti astoņi ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Savukārt par transportlīdzekļa vadīšanu alkoholo dzērienu iespaidā sodīti trīs autovadītāji.

Meklē velosipēda īpašnieku

1.novembrī Balvos, Brīvības ielā, atrasts "BMX" tipa melnas krāsas velosipēds. Policija meklē attēlā redzamā velosipēda īpašnieku un aicina atsaukties!

Brauc dzērumā

31.oktobrī Balvu novada Briežuciema pagastā 1967.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "VAZ" 0,94 promiņu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

6.novembrī Rugāju pagastā 1954.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "BMW" 2,02 promiņu alkohola reibumā. Notiek materiālu pārbaude.

Dzērumā sabiedriskā vietā

1.novembrī Balvos 1987.gadā dzimis vīrietis atradās sabiedriskā vietā 4,13 promiņu alkohola reibumā.

2.novembrī Balvos 1970.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Vīrietim konstatēja 2,49 promiņu reibumu.

3.novembrī Balvos 1975.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Vīrietim konstatēja 3,53 promiņu reibumu.

5.novembrī Balvos 1970.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Vīrietim konstatēja 2,18 promiņu reibumu. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Nozog vadus

1.novembrī policijas darbinieki saņēma informāciju, ka Balvu novada Viksnas pagastā nozagti vadi. Policija par notikušo uzsākusi pārbaudi.

“Es mīlu tevi, Latgale”

Pagājušās nedēļas nogalē Šķilbēnu pagasta kultūras centrā “Rekova” Lāčplēša dienai un Latvijas Republikas proklamēšanas dienai veltītā ieskaņas pasākumā pulcējās apkaimes ļaudis un ciemiņi, lai viktorinā “Es mīlu tevi, Latgale” atsvaidzinātu zināšanas par mūspusi.

Vēsturisks mirklis. Pasākuma scenārija autore Kristina Lapsa taujāta, kāpēc pirmssvētku svinības organizē krietnu laiciņu pirms svētkiem, atzina, ka svētkos pasākumu klāsts ir tik blīvs,

ka nereti cilvēkiem grūti izvēlēties, kurp doties. “Scenāriju var salīdzināt ar mālu, ko šodien mīcis pasākuma vadītājs Rolands Keišs,” pirms viktorīnas uzsvēra Kristīna. Savukārt Rolands (foto) skatītājiem svinīgi paziņoja, ka pirmo reizi Rekovā notiek TV cienīga viktorīna, kad, kā viņš jokoja, kartupeļu ēdāju un kūlas dedzinātāju tauta rādīs, ko māc.

Sola uzvarēt. Viktorinā cīnījās divu Andru komandas – nemateriālā kultūras mantojuma centra “Upīte” vadītāja Andra Slišana un Šķilbēnu pagasta pārvaldnieka Andra Mežala vadībā. A.Mežala komandu (foto) stiprināja vēstures skolotāja Ivita Slišāne, prāvests Staņislavs Prikulis, Balkanu dabas parka vadītāja un zemnieku saimniecības “Sābri” īpašniece Vija Kuļša. Komandas kapteinis, lūgts prognozēt rezultātu, sprieda, ka neizpaliks uzvara. “Nepadodieties!” Andris Mežals vēlēja Andrim Slišanam.

Izpilda dažādus uzdevumus. Komandām bija jāatbild uz visdažādākajiem jautājumiem, piemēram, jāatpazīst pazīstami cilvēki, filmas personāži, dziesmas, melodijas, Latgales novadu ģerboņi, kā arī jāizpilda praktiski uzdevumi. Foto – Imants Slišāns iejūtas spēlē “Dzimšanas dienas ballīte”. Jāpiebilst, ka 9.novembrī viņš patiesi svinēs savu dzimšanas dienu. Apsveicam!

Smaidi neizpaliek. Vislabāko un visobjektīvāko vērtējumu, vai izdevās viktorīna “Es mīlu tevi, Latgale”, atspoguļoja skatītāju sejas.

Sarūpē muzikālus jautājumus. Cibūļu ģimene pasākumā uzdeva jautājumus, tā teikt, muzikālā stilā. Piemēram, komandu dalībniekiem bija jāatpazīst gan dziesmu nosaukumi, gan pēc melodijas jāatšifrē, kas tās ir par dziesmām.

Kā klusais telefons. Skatītāju jautrību raisīja pārbaudījums, kurā komandām, līdzīgi kā “Klusajā telefonā”, bija jāpārstāsta mūspusē pazīstamu cilvēku dzīves gājumi. Par to, ka atcerēties dažnedažādus faktus, tostarp gada skaitļus nav nemaz tik viegli, pārliecinājās prāvests Staņislavs Prikulis, kuram nācās pārstāstīt Balvu novada domes priekšsēdētāja Andra Kazinovska biogrāfiju.

Gan nulle, gan desmit. Andris Mežals, griežot skaitļu ratu, iemanījās saņemt gan maksimālo (desmit), gan minimālo punktu skaitu (nuli). Skatītājiem viņš atklāja, ka scenārija autorei Kristīnai jautājis, kas viktorinā būs jādara. “Jāsmaida,” viņa atbildēja. “Un to es labi pieprotu,” piebilda Andris.

Griež ratu. Andris Slišāns uzzinot, ka pretinieki viņiem prognozējuši zaudējumu, sprieda, ka tas viņa komandai nāk tikai par labu: “Parasti tie, kuri domā, ka uzvarēs, neuzvar.”

Plūc uzvaras laurus. Pirmās TV viktorīnas Rekovā uzvarētāji: (foto - no kreisās) ģimenes ārsts Andris Spridzāns, Baltinavas vidusskolas direktors Imants Slišāns, kultūras darba speciāliste Sandra Ločmele un komandas kapteinis Andris Slišāns.

Epilogs. Neskatoties uz drēgno laiku, viktorīna Rekovā noslēdzās ar uguns šovu.

Atzinība

Skolā jūtas kā zivs ūdenī

Inga Bukša ir Balvu pamatskolas skolotāja, kura saņēmusi "Gada balvu izglītībā" nominācijā "Par inovācijām izglītības procesā". Dienā, kad notika balvu pasniegšana, skolotāja ar skolēniem atradās Spānijā.

Inga Bukša ir viena no tām skolotājām, kura nes skolas vārdu ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās robežām. Viņa atceras, cik liels bijis pārsteigums, kad no kolēģiem saņēmusi apsveikuma izziņu, no kuras uzzinājusi, ka no visiem nominantiem balva piešķirta tieši viņai. "Tobrīd atradāmies Barcelonas lidostā, posāmiem mājupceļam. Vēl dzivoju ceļojuma iespaidos, un šī ziņa man bija negaidīts pārsteigums," saka Inga Bukša. Tā pa istam šai ziņai noticējusi, kad atgriezusies darbā un kolēģi nākuši sveikt.

Izmanto iespējas apgūt jaunas zināšanas

Inga Balvu pamatskolā strādā jau 16 gadus, pēc izglītības viņa ir sākumskolas skolotāja, bet papildspecialitāte viņai ir angļu valoda. "Interesanti, ka pēc Rēzeknes Augstskolas absolvēšanas kā sākumskolas skolotāja neesmu strādājusi nevienu dienu. Sāku mācīt angļu valodu un daru to arī pašlaik. Vienmēr esmu izmantojusi iespējas uzzināt ko jaunu, tāpēc paralēli apguvu arī sociālo zinību, vēstures skolotājas kvalifikāciju. Smejos, ka skolā es jūtos kā zivs ūdenī. Man ļoti patik savs darbs, katru dienu, kad redzu bērnu zinātkāros skatienus un spožās actiņas, prieku viņu sejās. Jau bērnībā sapņoju, ka mana nākotnes profesija būs saistīta ar bērniem. Es nevaru sevi iedomāties citā darbavietā, jo viņus ļoti mīlu," prieku par izvēlēto profesiju pauž skolotāja. Viņa ir strādājusi ar dažādu vecumposmu skolēniem, bet šogad angļu valodu māca 3., 5. un 6. klases audzēkņiem. Inga Bukša ir audzinātāja 5.b klasei, kurā mūsdienās 23 bērni, un tā ir arī lielākā klase skolā. "Cenšos atrast kopīgu valodu ar katru skolēnu, esmu pārliecināta, ka katrā cilvēkā var saskatīt kaut ko labu un pozitīvu. Uzskatu, ka darbā ar bērniem ir svarīgs acu kontakts, pozitīva attieksme, konkrētas prasības un noteikumi, labs piemērs, daudz iedrošinošu vārdu. Jo vairāk uzsveru pozitīvo, jo bērniem ir lielāka motivācija censties un darīt labu," uzskata Inga Bukša.

Grāmatu nedrīkst aizmirst

Skolotāja savā ikdienas darbā izmanto dažādas mācību metodes atkarībā no vecumposma, no klases īpatnībām un zināšanu līmeņa. "Mazākajās klasēs valodu vieglāk apgūt caur kustību un lomu spēlēm, dziesmām, arī spilgtiem uzskates materiāliem. Pagājušajā gadā strādāju ar pirmajām klasītēm un man ļoti patika - bērni atvērti, darboties gribīgi un priecīgi par iespēju apgūt jaunas lietas. Lielākie skolēni vairāk kautrējas, piemēram, dziedāt, dejojot, kustēties. Lai padarītu mācību procesu interesantāku, savā darbā izmantoju arī interneta resursus - video, audio, arī dažādas krustvārdu un burtu mīklas, pasakas, multfilmīņas. Iespēju ir daudz," secina Inga. Tomēr arī grāmatai ir svarīga vieta mācību procesā - skolēns mācās izprast tekstu, izdalīt svarīgāko, attīsta lasīšanas prasmi, radošo domāšanu un iztēli. "Reizēm skatos un brīnos, cik dažādi mēs katrs esam. Un tas ir tik skaisti! Es nenoliedzu, ka reizēm mācos arī no saviem skolēniem. Teiksim, informāciju tehnoloģiju pasaulē viņi orientējas labāk nekā skolotāji - video un blogu veidošanā, montēšanā utt. Gan bijušie, gan esošie skolēni labprāt palīdz gan ar savu padomu, gan reālu rīcību. Īpašs paldies bijušajam skolniekam Viesturam Supem, kuram labi padodas datorlietīņas," saka Inga. Šogad septembrī, kad skolotāja svinējusi dzimšanas dienu, ieradusies iepriekšējā gada audzēkņi, nu jau septītklasnieki, un sveikuši ar ziediem, baloniem, dzejas vārdiem un fotoalbumu ar kopīgām bildēm no dažādiem pasākumiem.

Vairāk novērtē savas mājas

Viņa pastāsta par starptautiskiem projektiem, to realizāciju. "Mums ir bagāta pieredze starptautisku projektu realizācijā - esam savā skolā un pilsētā uzņēmuši ciemiņus no dažādām valstīm - Polijas, Čehijas, Zviedrijas, Bulgārijas un Spānijas. Sadarbība un draudzība turpinās. Doties uz ārzemēm ar skolēniem nebaidos, jo ir tik ierasti būt kopā ar bērniem ik dienu. Ārpus skolas viņus var iepazīt daudz labāk. Skolēni ir atvērtāki, vairāk stāsta par sevi, par savām interesēm. Esot citā valstī, bērniem ir iespēja uzzināt dažādu pieredzi, salīdzināt, kā ir savās mājās. Promesot, bērni vairāk novērtē

Foto - no personīgā arhīva

Balvu pamatskolas skolotāja Inga Bukša. Viņa ir iniciatīvas un entuziasma pilna skolotāja, kurai rūp savu skolēnu zināšanas. Angļu valodas apguvē skolotāja pielieto oriģinālas metodes, lai mācīties būtu vieglāk un patīkamāk.

savas mājas, vecāku rūpes par viņiem. Apgūst patstāvību. Izzināt citu valstu kultūru, esot kopā ar vienaudžiem, viennozīmīgi ir ieguvums. Uzlabojas angļu valodas zināšanas, skolā iemācīto var pielietot dzīvē," uzskata skolotāja.

Konkursi saliedē kolektīvu

Inga Bukša uzsver, ka gan skolā, gan arī ārpus tās ir ļoti liels pasākumu un konkursu daudzums, kur katrs var atrast sev atbilstošu izpausmes veidu. Skolotāja stāsta, ka skolēni bieži vien paši ierosina piedalīties vienā vai otrā konkursā, dažus no tiem atrod arī pati. Piemēram, bijusī skolniece Evelīna Krakope veiksmīgi piedalījās erudīcijas, gudrības un atjautības spēlē televīzijā "Gudrs, vēl gudrāks". "Arī man vajadzēja piedalīties skolotāju konkursā, kur, pareizi atbildot uz jautājumu, kā balvu ieguvu lielu torti, kas mūsu prieku vēl dubultoja. Konkursi - tā ir kārtējā iespēja ne tikai uzzināt novitātes, bet arī saliedēt kolektīvu, kļūt draudzīgākiem," uzskata skolotāja. Viņas motivēti, audzēkņi gūst panākumus radošajos konkursos, zinātniskajos darbos un izcīna godalgotas vietas. "Šogad mums bija vērtīgs eTwinning projekts ar Kuldīgas Alternatīvo sākumskolu, kad mani 5.b klases audzēkņi sacerēja vārdus dziesmai par draudzību, bet kuldīdznieki uzrakstīja melodiju, un tad Eiropas valodu dienā mums bija skanīga sadziedāšanās tiešsaistē, kur sacerēto kopdziesmu visi izpildīja latviešu, lietuviešu un igauņu valodās. Viens otru redzējām, dzirdējām - visiem ļoti patika," atceras skolotāja. Viņa piebilst, ka ir iecerē ar šīs skolas skolēniem satikties arī dzīvē.

Svarīga ģimene un ticība Dievam

"Man ļoti svarīga ir ģimene. Esmu augusi četru bērnu ģimenē, man ir trīs jaunāki brāļi. Esmu ļoti pateicīga saviem vecākiem par manu audzināšanu, atbalstu un nesavtīgu mīlestību. Ļoti lepojos arī ar savu ģimeni, mana vecāka meita Amanda dzīvo un strādā Anglijā, tiekamies divas vai trīs reizes gadā. Jaunākā meitiņa Andrija Marija mācās Balvu Valsts ģimnāzijas 7.klasē. Izbauodu tos brīžus, kad esam kopā visa ģimene vairākās paaudzēs," pārliecinoši stāsta Inga Bukša.

Viņa ir kristiete, un ticība Dievam ir neatņemama dzīves sastāvdaļa. Skolotāja ir pārliecināta, ka ticība Dievam un lūgšana ir viens no efektīvākajiem veidiem, kas palīdz tikt galā ar ikdienu, dažādām problēmsituācijām arī darbā ar saviem skolēniem. Ārpus ģimenes un darba Inga atrod laiku arī kalpošanai Dievam. "Palīdzu cilvēkiem iepazīt Dievu, tādējādi vērojot viņu pozitīvās izmaiņas raksturā, ieradumos, attiecībās ar cilvēkiem. Katram novēlu piedzīvot Dieva klātbūtni, spēku un mīlestību," saka Inga Bukša.

Sports

Godina Lauri Eizānu

4.novembrī Ogrē notika Latvijas Alternatīvās Motokrosa Asociācijas (LAMA) noslēguma ceremonija. Šogad Lauris Eizāns uzvarēja savā Q Juniori klasē, bet Q Open klasē, kur startēja ar gados vecākiem sportistiem, palika otrais. LAMA organizētajā čempionātā sezonas sākumā paziņoja, ka viens no čempioniem iegūs SIA "Mundo" superbalvu - 1000 eiro skaidrā naudā. Noslēguma ceremonijā organizatori vilka lozi, un pats veiksmīgākais izrādījās Lauris Eizāns. Viņam šī sezona ir ļoti veiksmīga - Latvijas, Igaunijas, Baltijas, LAMA čempions un vēl "Mundo" superbalvas īpašnieks.

Foto - no personīgā arhīva

Lauris Eizāns - uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena. Alternatīvās Motokrosa Asociācijas noslēguma ceremonijā Lauris Eizāns uzvarēja savā Q Juniori klasē. Viņš brauca arī kopā ar vecākiem braucējiem augstākajā Q Open klasē, kur palika otrais. Gada noslēguma pasākumā apbalvoja tikai vienā klasē, jo tā bija paredzēta organizatoru nolikumā. Diemžēl "Motokruīza" komanda to uzzināja tikai tad, kad šajā klasē bija nobraukts pēdējais posms.

Aizvada Bronislava Bondara piemiņas turnīru ložu šaušanā

28. un 29.oktobrī Viļakas pamatskolas šautuvē notika Viļakas vidusskolas ilggadējā šaušanas pulciņa un trenera Bronislava Bondara piemiņas balvas izcīņa ložu šaušanā.

Piemiņas turnīrs notiek laikā, kad B.Bondaram būtu dzimšanas diena (27.oktobrī). Uz šiem turnīriem regulāri ierodas viņa dēls Edgars Bondars, kā arī meitas Ineses dēls Jānis Smirnovs. Sacensības tiesāja 3.kategorijas tiesnesis Ēvalds Vancāns, sacensību galvenais sekretārs bija Ulrihs Pozņaks. Viļakas BJSS direktora vietniece izglītības jomā Inese Petrova stāsta, ka komandu skaits ar katru gadu pieaug. Šogad sacensībās startēja "Nakts snaiperi", Viļakas Valsts ģimnāzija, "Viļaka", Viļakas Bērnu un jaunatnes sporta skola, "Pienenītes" un "Meirova-3". "Dalībnieki startēja vingrinājumos ar pneimatiskajiem un mazkalibra ieročiem. Pēc divu dienu spraigām sacensībām ceļojošo balvu ieguva komanda "Nakts snaiperi", kurā startēja Aigars Mačs, Imants Mozulis, Lina Barovska un Dainis Babāns. Otrajā vietā ierindojās Viļakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skola, trešajā - "Viļakas" komanda," stāsta I.Petrova. Viņa uzsver, ka Bondaru un Smirnovu ģimenes dod lielu ieguldījumu ložu šaušanas nodaļas bāzes stiprināšanai. Pēc sacensībām visi devās uz Miera kapiem, lai noliktu ziedus un iedegtu svecītes Bronislava Bondara atdusas vietā.

Cinās Daugavpili un Balvos

21. un 22.oktobrī Daugavpili notika Latvijas meistar-sacikstes grieķu-romiešu cīņā jauniešiem, kur jau otro gadu pēc kārtas par čempionu - šoreiz ar četrām uzvarām - kļuva balvenietis Vjačeslavs Naumenko.

Nākamais Balvu cīkstoņu starts notika savās mājās no 27. līdz 29.oktobrim. Tas bija tradicionālais VIII Starptautiskais G.Abdušelišvili piemiņas turnīrs, kas pulcēja 160 cīkstoņus. Ieradās 14 komandas - divas no Igaunijas, četras no Lietuvas un astoņas cīkstoņu komandas no Latvijas. Sacensības notika trīs vecuma grupās - jaunākās, vidējās un vecākās grupas cīkstoņiem. Balvu Sporta skolu pārstāvēja deviņi cīkstoņi, un pieci no tiem kāpa uz goda pjedestāla. Par turnīra uzvarētāju vecākajā grupā kļuva Vladislavs Baranovs (sv. kat. 50 kg). Dmitrijs Goļikovs (sv. kat. 60 kg.) izcīnīja sudraba godalgu, arī Vjačeslavs Naumenko (sv. kat. 58 kg) kļuva par sudraba medaļas ieguvēju. Rihards Pavlovs (sv. kat. 76 kg) izcīnīja trešo vietu. Labāko rezultātu jaunākajā grupā uzrādīja Kristaps Cielavs (sv. kat. 48 kg) - viņam bronzas medaļa.

